

Jukka Osanen

Turvallinen lyhytaikainen sijoittaminen

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Tradenomi
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Marraskuu 2012

Tekijä Otsikko	Jukka Osanen Turvallinen lyhytaikainen sijoittaminen
Sivumäärä Aika	56 sivua Marraskuu 2012
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalouden koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Talous ja rahoitus
Ohjaaja(t)	Lehtori Timo Riikkilä
<p>Opinnäytetyön tavoitteena oli opastaa, kuinka tehdään turvallinen lyhytaikainen sijoitus. Tarkoitus oli luoda sijoittamisen aloittamisesta selkeä opas, jonka avulla yritys voisi aloittaa lyhytaikaisen sijoittamisen hallitusti, suunnitellusti ja tuottavasti. Oppaan oli tarkoitus olla mahdollisimman helppokäyttöinen ja yksinkertainen, jotta asiasta täysin tietämätönkin pääsisi perille sijoittamisesta. Samalla yritys saisi tietoa siitä, kuinka sijoittaminen olisi hyvä tehdä. Oppaan tavoitteena oli kertoa myös mahdolliset sijoituskohteet ja antaa esimerkkejä mahdollisista tuotoista.</p> <p>Opinnäytetyössä käytettiin laadullista eli kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Tutkimuksessa kerrottiin, miten yrityksen tulisi valmistautua sijoittamisen aloittamiseen ja millaisia erilaisia tapoja sillä olisi käytössä. Lähdeaineistona käytettiin ajankohtaista kirjallisuutta, luotettavia internetsivuja sekä talouslehtiä. Tutkimus tehtiin pankkien internetsivuilla kerrottujen tietojen perusteella</p> <p>Rahoitus- ja sijoitussuunnitelmalla mahdollistetaan yritykselle turvallinen tuottavan lyhytaikaisen sijoittamisen pohja. Hallittu lyhytaikainen sijoittaminen tarjoaa yritykselle ylimääräistä tuottoa ilman suurta riskiä, eikä se aiheuta ongelmia varsinaiselle yritystoiminnalle. Kuu-kausittainen tuotto oli hieman alle kymmenestä eurosta hieman yli sadanviidenkymmenen euron.</p> <p>Opinnäytetyön perusteella voitiin todeta, että hyvin valmisteltu ja suunniteltu rahoitus- ja sijoitussuunnitelma tarjoavat yritykselle tärkeitä tietoja yrityksen tilasta. Ne mahdollistavat turvallisen lyhytaikaisen sijoittamisen, jonka kautta yrityksellä on mahdollisuus ylimääräiseen tuottoon varsinaisen yritystoiminnan rinnalla. Riskejä voidaan hallita perehtymällä sijoitusmuotoihin ja ymmärtämällä näiden toiminta. Opinnäytetyö tarjosi tehokkaan perehdyttämisen ja tarvittavan informaation lyhytaikaisesta sijoittamisesta.</p>	
Avainsanat	sijoitussuunnitelma, rahoitussuunnitelma, riski, tuotto, lyhytaikainen

Author Title	Jukka Osanen Safe short-term investment
Number of Pages Date	56 pages November 2012
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor(s)	Timo Riikkilä, Senior Lecturer
<p>The objective of the present thesis was to guide how to make a safe short-term investment. The target was to create a clear guide to start investing, which allows the company to start a short-term placement in a controlled, planned, as well as productive way. The guide was designed to be easy to use and simple enough so that a completely unaware reader would understand how to invest. At the same time, the company would get information on how to make good investments. The Guide also describes potential investment targets, and provides examples of potential income</p> <p>The theoretical background of the thesis reviews professional literature and articles as well as internet sources related to short-term investment. The thesis was conducted using a qualitative research method. The study explained how the company should prepare for starting their investment activities and the different kinds of ways of doing it</p> <p>Financial and investment plan enables the company safe and productive short-term investment. Controlled short-term investment offers to the company offers a return with little risk, and it does not cause problems with the actual business activity. Month return was slightly less than ten euros to hundred fifty euro</p> <p>Based on the thesis it can be stated that a well-prepared and planned financial and investment plan offers important information for a company about the status of the company. It also enables safe short-term investments. The company has an opportunity to get extra profit alongside the actual business. Risks can be managed by studying the forms of investment and by understanding how these activities work. The thesis provides an effective introduction, as well as the information required to do short-term investment.</p>	
Keywords	the investment plan, financial plan, risk, return, short-term

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimustaustojen kuvailu	1
1.2	Opinnäytetyön rakenne ja tavoite	1
1.3	Tutkimusongelma	2
1.4	Tutkimusmenetelmä ja aineisto	2
1.5	Rajaus	3
2	Rahoitussuunnittelu	3
2.1	Suunnitelman aloitus	3
2.2	Kassanhallinta	4
2.3	Yrityksen rahavirrat	4
2.4	Lyhyen aikavälin suunnittelu	5
3	Sijoitussuunnitelma	6
3.1	Perusta	6
3.2	Sijoitussuunnitelman keskeiset osat	7
3.2.1	Tavoitteiden määrittely sijoittamisessa	8
3.2.2	Julkisen tuen ja erityislainsäädännön alaiset yritykset	9
3.2.3	Sijoitusajan pituus	9
4	Sijoittamisen riskit ja riskinsietokyky	10
4.1	Riski	10
4.2	Korkoriski	12
4.3	Uudelleensijoitusriski	13
4.4	Inflaatoriski	13
4.5	Luottoriski	15
4.6	Valuuttariski	17
4.7	Riski ja aikatekijä	17
4.8	Riskin pienentäminen ja portfolioteria	17
4.9	Koron ja riskin suhde	18
5	Sijoittamisen hyödyt	19
5.1	Tuottoa rahoille	19
5.2	Sijoitustoiminnan hallinta	20

6	Erilaiset sijoituskohteet	21
6.1	Sijoituskohteen valinta	21
6.2	Talletukset	21
6.3	Rahamarkkinasijoitukset	24
6.4	Lyhytaikaiset korkosijoitukset	24
6.4.1	Lyhytaikaisen korkosijoituksen rakenne	24
6.4.2	Lyhyen koron rahastojen toiminta periaate	25
6.5	Sijoitusrahastot	26
6.6	Joukkolainat	26
7	Verotus	27
7.1	Verotus sijoittamisessa	27
7.2	Talletustuotteiden verotus	28
7.2.1	Tilissästämisestä	29
7.2.2	Korkojen verokohtelu	29
7.2.3	Talletusten siirtämisen verokohtelu	30
7.3	Säästö- ja sijoitusmuotojen veroetuja ja eroja	31
7.4	Arvopaperikauppa	31
8	Sijoitusmatematiikan alkeet	33
8.1	Tuoton laskeminen	33
8.2	Tärkeät laskentakaavat sijoittamisessa	34
9	Pankkien tarjoamat vaihtoehdot	36
9.1	Sijoitustavan sopivuus	36
9.2	Talletustili talletus- ja nostorajoitta	37
9.3	Rahamarkkinatalletus	37
9.4	Lyhyen koron rahastot	39
9.5	Rahastosiirtopalvelu	40
9.6	Valtion velkasitoumus	43
9.7	Todistukset	44
9.7.1	Yritystodistus	45
9.7.2	Sijoitustodistus	46
9.7.3	Kuntatodistus	47
10	Sijoitustapojen tuotot	47
11	Pohdinta	49

12	Yhteenveto ja työn arviointi	51
12.1	Yhteenveto	51
12.2	Työn arviointi ja luotettavuus	52
	Lähteet	54

1 Johdanto

1.1 Tutkimustaustojen kuvailu

Monella pienyrityksellä on Suomessa tileillään seisomassa rahoja, jotka odottavat siellä laskujen maksuja tai käyttötarkoitusta. Tämän rahan voisi sijoittaa eteenpäin vaikka vain päiväksikin, jolloin sen sijoittamisesta saisi korvauksen, eli lainatun summan saisi suurempana takaisin. Pienemmät yritykset eivät useinkaan sijoita rahojaan pankkitileiltä, vaan antavat näiden seisoa siellä. Suurimpana syynä tähän on tiedon ja ajan puute. Isommille yrityksille kohdalla sijoittaminen on jokapäiväistä, ja tilillä olevan rahan ne yrittävät saada kasvamaan myös sijoittamalla. Pankit ovat pitkään tarjonneet pienemmille yrityksille vain maksuliikennepalveluita ja rahoituspalveluita. Nykyään pankeilla on tarjottavana erilaisia varallisuuspalveluja pienempienkin yritysten käyttöön. Opinnäytetyön painopisteenä ovat pienempiriskiset ja lyhytaikaiset sijoittamisvaihtoehdot, jotka sopivat hyvin yrityksen päivittäisen toiminnan rinnalle.

Opinnäytetyön tarkoitus on kertoa, mistä lyhytaikaisessa sijoittamisessa on kyse ja kuinka yrityksen tulisi toimia, kun suunnitellaan varojen sijoittamista. Työn on tarkoitus myös antaa ajattelemisen aihetta siihen, kannattaako pienemmän yrityksen ryhtyä sijoittamaan rahoja. Työssä kerrotaan, kuinka tileillä makaavan rahan voisi saada sijoitettua tuottavammin. Tarkoituksena on esitellä, kuinka kassavarojen tuottoa voidaan parantaa ja tätä kautta kartuttaa yrityksen pääomia. Työssä esitellään varallisuudenhallinnan työkaluina todistuksia, talletuksia, sijoitusrahastoja ja tuottotilejä. Työssä myös tarkastellaan eri sijoitusvaihtoehtoihin liittyviä käsitteitä, ja sijoitusten verotusta yrityksen kannalta.

1.2 Opinnäytetyön rakenne ja tavoite

Työn alussa kerrotaan, miten yrityksessä tulisi lähestyä aihetta ja mitä kaikkea tulisi ottaa huomioon ennen kuin rahaa aletaan sijoittaa. Tarkoitus on kertoa alusta alkaen vaihe vaiheelta, kuinka tulisi edetä sijoittamista suunnitellessa ja mitä pitäisi ottaa huomioon suunnitelmia tehtäessä. Samoin työssä kerrotaan, millaisiin riskeihin tulisi varautua, kun suunnitelmia luodaan. Tarkoitus on myös perustella, miksi rahoja ei kannata makuuttaa pankkitilillä, missä ne eivät tuota. Teoriaosuus kertoo, millaisia vaihto-

ehtoja sijoitustoiminnassa on lyhytaikaisissa sijoituksissa. Siinä esitellään tuotteet ja miten ne tuottaisivat 100 000 euron sijoituksella lyhyessä ajassa. Aikaväli ei ole kaikissa sama, vaan se on jokaisen kohdalla tuotteeseen sopivaksi mitoitettu. Myös verokohdeltu tuodaan esille eri sijoitusvälineiden kannalta.

Opinnäytetyön tarkoitus on, että sen lukemalla yrityksen sijoittamisesta vastuussa oleva henkilö saa kuvan siitä miten sijoittaminen tulisi aloittaa ja mitä tulisi ottaa huomioon, kun mietitään yrityksen varojen sijoittamista. Työn tarkoitus on antaa selkeä kuva erilaisista lyhytaikaisista sijoitustavoista ja kertoa, miten yritys voi sijoittaa niihin varoja. Työn lukemisen pitäisi antaa tarvittavat tiedot, joita tarvitaan, kun yritys miettii varojen sijoittamista. Työn ajatuksena on kertoa, kuinka kannattavaa pienillä resursseilla toimiville yrityksille sijoittaminen on. Esimerkeissä käytettävä sijoitettava summa on 100 000 euroa. Yrityksen kannalta mietittäväksi tulisi, ovatko saatavat summat sellaisia, että yrityksen taloushenkilön kannattaa siihen ryhtyä, vai lisääntykö vain työtaakka ilman suurempaa hyötyä.

1.3 Tutkimusongelma

Tutkimusongelmani on selvittää, kuinka tulisi tehdä turvallinen lyhytaikainen sijoitus. Millaiset ennakkovalmistelut olisi hyvä tehdä, ja mitä tulisi ottaa huomioon ennen sijoittamista? Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaisia tuottoja lyhytaikaisessa sijoittamisessa on mahdollista saada kuukauden aikana.

Tutkimuskysymyksinä, joiden avulla on tarkoitus löytää tutkimusongelmaan vastaukset, ovat seuraavat kysymykset:

- Miten selvittää yrityksen mahdollisuus varojen sijoittamiseen?
- Kuinka sijoittaminen tulisi suunnitella ja mitä tulisi ottaa huomioon?
- Millaisia tuottoja sijoittamisesta saa ja kuinka hankalaa sijoitusten tekeminen on?

1.4 Tutkimusmenetelmä ja aineisto

Työn tarkoitus on olla ohjeistus yritykselle, joka suunnittelee lyhytaikaisen sijoittamisen aloittamista. Tutkimusmenetelmänä tässä tutkimuksessa käytetään laadullista eli kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Kvantitatiivisella tutkimusmenetelmällä saadaan tutki-

muskysymyksiin vastaukset. Sijoittamisen aloittamisessa työssä lähdetään siitä näkökulmasta, että aluksi yritys selvittää taloudellisen tilanteen. Selvityksessä selviää, onko yrityksellä mahdollisuus sijoittaa varojaan lyhytaikaisesti. Tämän jälkeen yritys tutkii mahdollisia sijoitustapoja ja tutustuu niiden riskeihin ja verotukseen. Lopuksi katsotaan eri sijoitustapojen tuottomahdollisuuksia.

Tutkimuksen lähdeaineisto koostuu taloudellisen alan ja sijoitusalan kirjallisuudesta ja internetsivuista. Aiheesta saatavilla oleva tieto on suhteellisen ajankohtaista ja tuoretta, sillä verotusta lukuun ottamatta sijoittamiseen liittyvä tieto uusiutuu ja muuttuu hitaasti. Sijoitustapojen tuottojen vertailuun keräsin aineiston pankkien internetsivuilta. Omilla sivuillaan pankit kertovat vähintään keskimääräisen tuoton sijoitustavoille, joten saadut tiedot ovat suhteellisen käyttökelpoisia tuottoja laskettaessa.

1.5 Rajaus

Opinnäytetyö käsittelee vain lyhytaikaisia ja pieniriskisiä sijoitustapoja ja sijoitusvälineitä. Työstä on rajattu pois pitkäaikaiset sijoitustavat ja suurempiriskiset sijoitusvälineet. Nämä eivät sovellu yritykselle, jos sijoitettava raha pitää pystyä siirtämään tarpeen vaatiessa nopeasti takaisin yrityksen tilille ja yrityksellä ei ole mahdollisuutta menettää sijoittamaansa rahaa ilman maksuvalmiuden menettämistä. Opinnäytetyö ei myöskään ota kantaa siihen, mikä tuote on yksittäiselle yritykselle paras. Yksittäiselle yritykselle parasta tuotetta ei ole edes mahdollista määrittää, koska yrityksen kannalta paras tuote on yksilöllinen. Tuote riippuu muun muassa yrityksen tavoitteista, sijoitusajasta ja riskinsietokyvystä. Työ kertoo vaihtoehtoista, joista jokainen yritys voi itse valita sopivimman.

2 Rahoitussuunnittelu

2.1 Suunnitelman aloitus

Ennen kuin yritys alkaa miettiä sijoitusten tekemistä tai sijoitussuunnitelmia, sillä tulisi olla selkeä kuva rahoitussuunnitelmastaan. Rahoitussuunnitelman avulla yritys saa kuvan yrityksen tilanteesta ja siitä, onko sillä mahdollisuutta sijoittaa varojaan. Yleisesti ottaen rahoitussuunnittelussa puhutaan lyhyen ja pitkän aikavälin suunnittelusta. Lyhyen aikavälin suunnittelussa korostuu rahojen jatkuva riittävyys, maksuvalmius eli

likviditeetti. Pitkän aikavälin rahoitussuunnittelun peruskysymyksinä ovat kannattavuus ja rahoituksen tasapaino (Leppiniemi & Puttonen 2002, 39.) Lyhyen aikavälin rahoitus on yrityksen jokapäiväisen toiminnan ydin ja opinnäytetyössä ajatuksena on, että lyhytaikaisen sijoittamisen tulisi tukea tätä. Ilman, että lyhytaikainen rahoitus on kunnossa, ei yritys voi toimia pitkäjänteisesti ja tätä kautta sijoittaminen ei ole mahdollista lyhytaikaisestikaan. Yrityksellä on kaksi tapaa tutkia omaa tilannettaan. Kassanhallinnalla tai rahavirtoja seuraamalla yritys saa kuvan rahoitustilanteestaan.

2.2 Kassanhallinta

Yrityksen tutkiessa ja miettiessä lyhyen aikavälin rahoituspäätöksiään on kassanhallinta keskeisenä osana. Jos ennen sijoittamissuunnitelmia yrityksellä ei ole käytössä kassanhallintaa tai siihen ei ole syvennytty tarkemmin, siihen tulisi tutustua. Kassanhallinnalla yritys pyrkii saamaan mahdollisimman hyvän tuoton likvideille varoilleen, eli saamisille. Lisäksi kassanhallinnalla pyritään siihen, että yritys pystyisi käyttämään lyhytaikaista vierasta pääomaa mahdollisimman tehokkaasti (Martikainen & Martikainen 2006, 116.) Yrityksen tavoitteena on siis saada sitoutuneiden varojen tuottavuus kasvamaan ja samalla alentaa vieraan pääoman kustannuksia. Kassanhallinnalle ei ole vakiintunutta käsitettä sisällöllisesti, vaan sen piiriin luettavien varallisuus- ja velkaerien sekä samalla kassanhallintaan kuuluvien toimenpiteiden laajuus vaihtelee yrityskohtaisesti ja yrityksen oman kassanhallintaprosessien kuvauksilla. Kassanhallintaan kuuluvien erien paremmalla hallinnalla voidaan yrityksessä parantaa koko yrityksen kannattavuutta (Leppiniemi & Puttonen 2002, 45.)

Kassanhallinnasta suppeimmillaan puhuttaessa viitataan yleensä käteiskassaan ja pankkitileihin. Yleisimmin kassanhallinnan käsitteellä tarkoitetaan koko yrityksen rahoitusomaisuutta ja lyhytaikaista vierasta pääomaa (Leppiniemi & Puttonen 2002, 45.)

2.3 Yrityksen rahavirrat

Kassanhallinnan lisäksi on mahdollista tutkia ja miettiä lyhyen aikavälin rahoituspäätöksiä yrityksen toimintoihin liittyvien rahavirtojen näkökulmasta. Rahavirroista yritys saa hyvän kuvan tuloistaan ja menoistaan ja tätä kautta mahdollisuuksistaan sijoittaa rahojaan. Rahavirroissa on kyse siitä, että yritys tuottaa joko palveluja tai tavaroita, joista yritykselle tulee tuloja kassaan. Yritys maksaa saamistaan tuloistaan sille aiheu-

tuvia kuluja niin raaka-aineista kuin työvoimasta. Lyhytaikaisessa rahoituksessa on tällaisen ajatuksen mukaan kyse kaikesta siitä, mikä liittyy yrityksen rahavirtoihin ja kulloistenkin kassaylijäämien tai – alijäämien vaatimiin toimenpiteisiin. Rahavirtoja tutkittaessa yrityksen ongelmana on usein, että tulevat ja lähtevät rahavirrat eivät ajoitu optimaalisesti, eli ne eivät kohtaa. Näin yritykselle syntyy mahdollisuus lyhytaikaisiin sijoituksiin. (Niskanen & Niskanen 2007, 368.)

2.4 Lyhyen aikavälin suunnittelu

Lyhyen aikavälin suunnittelulla yritys luo mahdollisuuden lyhytaikaisten sijoitusten tekemiselle. Kassahallinnassa ja rahavirroissa on molemmissa tapauksissa toiminnan kannalta tärkeä tuntee ja tiedostaa yrityksen kassavirta, joka on lyhyen aikavälin suunnittelun peruskivi. Mitä huonommin yrityksen kassatapahtumat ovat ennustettavissa, sitä enemmän rahoituksellista joustoa yritys tarvitsee. Jouston jatkuva ylläpitäminen on yritykselle jatkuva kustannusten lähde ja rahan sitoutumisen takia toiminnan rajoite. (Leppiniemi & Puttonen 2002, 41–42.)

Lyhyen aikavälin rahoitussuunnittelussa on tarkoituksena varmistaa niin yrityksen maksuvalmius kuin minimoida maksuvalmiuden ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Lyhyen aikavälin rahoitussuunnittelulla on myös tarkoitus maksimoida maksuvalmiusreservistä saatava tuotto. Jotta lyhyen aikavälin rahoitussuunnittelu onnistuu, se tarvitsee tuekseen tarkan ja kurinalaisen raportointijärjestelmän kaikista yrityksen rahavirtoihin vaikuttavista päätöksistä ja sitoumuksista. Lyhyen aikavälin rahoitussuunnittelun keskeinen suunnittelun kohde on kassavirtojen toteutumiseen liittyvä hienosäätö: kassavirtojen ajallinen siirtäminen. (Leppiniemi & Puttonen 2002, 42.)

Lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa on tarkoitus parantaa ja edistää seuraavia seikkoja:

- mahdollisten kassa-alijäämien ajoittumisen ja keston selvittäminen sekä alijäämän rahoitustavan tai rahoitusvaihtoehtojen ehdottaminen
- kassaylijäämien keston ja niiden ajoittumisen selvittäminen sekä sijoitussuunnitelman esittäminen sekä maksuvalmiusreservin mitoittaminen

- vastuuhenkilöiden kannustaminen entistä parempiin suorituksiin yrityksessä ja raportoida kurinalaisesti rahoitukseen liittyvistä päätöksistä. (Leppiniemi & Puttonen 2002, 42–43.)

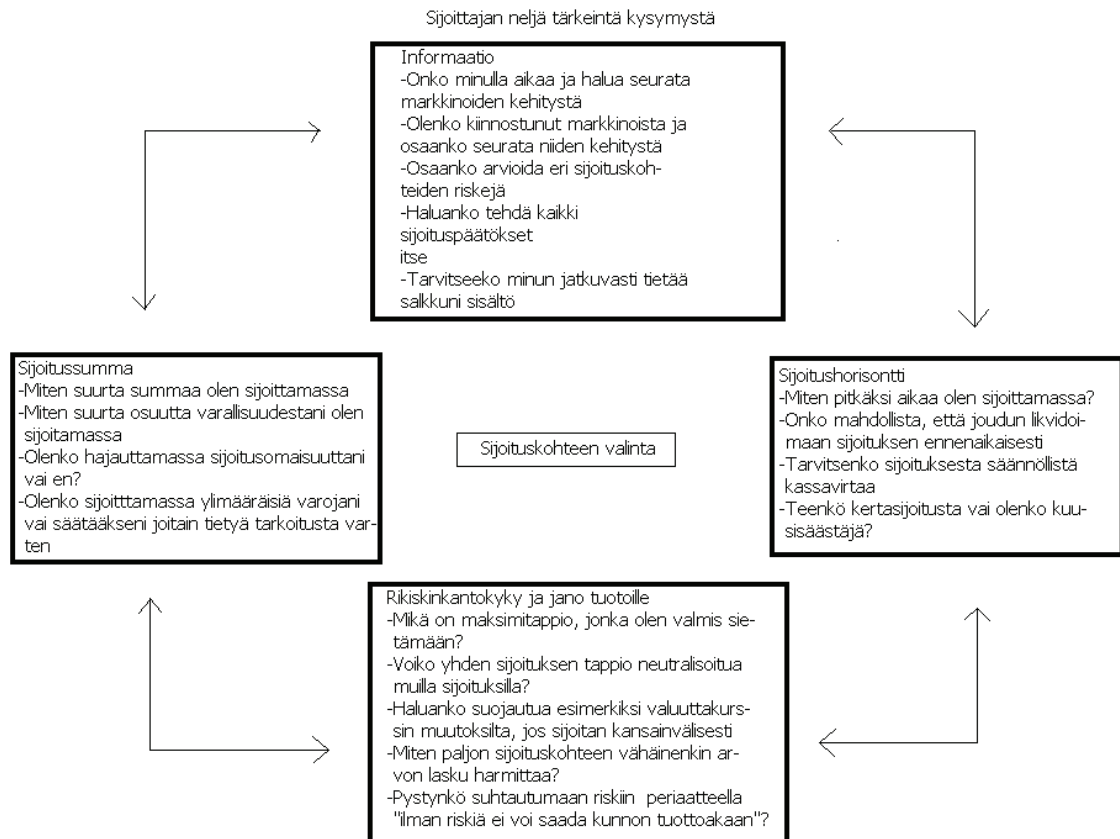
3 Sijoitussuunnitelma

3.1 Perusta

Kun yritys on tekemiensä rahoitussuunnitelmien perusteella tullut siihen tulokseen, että yrityksellä on mahdollisuus sijoittaa yrityksen varoja, on aika tehdä sijoitussuunnitelma. Sijoitussuunnitelman avulla sijoittaminen on tarkoin mietittyä ja hallittua. Suunnitelman avulla on helppo seurata ja keskustella yrityksen sisällä yhteisistä pelisäännöistä sijoituksia tehdessä.

Yrityksen miettiessä sijoittamiseen ryhtymistä tulisi ajatuksena olla, että se on jatkuva prosessi, joka perustuu sen itsensä tekemään sijoitussuunnitelmaan. Suunnitelmaa luotaessa sijoittavan yrityksen on aluksi tehtävä itselleen sen varallisuutta, sijoittamisen tavoitteita, tuottoja, riskejä ja sijoittamisen toteuttamista koskevia kysymyksiä ja vastattava niihin. Näillä kysymyksillä on tarkoitus selvittää, mitä yrityksessä halutaan tehdä ja miten, mitä sijoittamisessa saa tehdä ja mitä ei saa tehdä ja kuka saa sijoittamisen tehdä, miten ja milloin? (Anderson & Tuhkanen 2004, 15.)

Kun yritys saa vastauksen näihin kysymyksiin, niin sijoittaminen on hallittua ja yrityksen toimintatavan mukaista. Yrityksen kannalta tärkeä miettimisen kohde sijoittamisen kohdalla on, ehtiikö sijoittamisesta vastaava henkilö seurata markkinoiden kehitystä ja onko hän kiinnostunut markkinoista. Lisäksi olisi hyvä miettiä, että osaako yrityksen sijoittamisesta vastaava verrata eri sijoituskohteiden tuottoja ja riskejä. (Puttonen & Repo 2007, 25.) Perusteellisella suunnitelmalla voidaan rajata suurimmat riskit pois ja lisäkoulutuksella voidaan mahdollistaa sijoittavan henkilön parempi työskentely yrityksen kannalta. Vaikka yrityksellä on sijoitussuunnitelma, niin tärkeintä on muistaa, että terveen järjen käyttö on toivottavaa ja sallittua. Monen toivoma iso tuotto ilman minkäänlaista riskiä ei ole yhdistelmä mahdollinen, vaan ainoastaan sijoittajan haavemaailmaa. (Anderson & Tuhkanen 2004, 15–16.) Kuviossa 1 on neljä tärkeintä kysymystä, joita yrityksen ja yrityksessä sijoittajana toimivan tulisi miettiä tarkkaan.

Kuvio1. Sijoittajan neljä tärkeintä kysymystä (Puttonen & Repo 2007, 18).

Jos yrityksestä ei löydy henkilöä, jolla olisi mahdollisuuksia käyttää aikaansa sijoitusten seuraamiseen ja tekemiseen, niin yritys voi kääntyä asiantuntijan puoleen. Kun yritys käyttää asiantuntijan palveluita, sen on hyvä pitää mielessä erilaiset roolit joita asiantuntijalla voi olla, vaikkakin sijoittamisessa toimintaan sijoitussuunnitelman mukaisesti. Asiantuntija antaa sijoitusneuvontaa yritykselle, mutta samalla asiantuntija on myynti- mies, jolla on oman taustaorganisaationsa hänelle antamat tavoitteet. Hänen perus- palkkansa muodostuu ehkä hyvästä myynnistä bonuksina, tai ehkä asiantuntija onkin sijoituspalveluiden kauppaaja, joka antaa sijoitusneuvontaa (Anderson & Tuhkanen 2004, 16.)

3.2 Sijoitussuunnitelman keskeiset osat

Sijoitussuunnitelmassa on keskeisenä osana tarkoitus esittää yrityksen määrittelemät sijoituksen tavoitteet, sijoitusajan pituus, sijoituksen tuottotavoitteet ja käytettävät sijoituskohteet. Yrityksen on sijoitussuunnitelmassa tärkeätä ottaa kantaa myös sijoittami- sen riskeihin ja miten niitä hallitaan. Sijoitussuunnitelma tulisi perustua perusanalyysiin

yrittäjän varallisuuden sen hetkisestä tilanteesta: mitä omistuksia yrityksellä on, mitä velkoja yrityksellä on, ja millainen on sen nykyinen ja tuleva kassavirta. Sijoitustoiminnassa on tavoitteena tavalla tai toisella nettoarvon kasvattaminen. Yleinen perusvirhe on, että yritys käsittelee tekemäänsä sijoitusta irrallisena tapahtumana. Lähtökohtana tulisi aina huomioida millainen on yrityksen kokonaistilanne sillä hetkellä ja sijoituksen osuus ja asema yrityksen kokonaistilanteessa. (Anderson & Tuhkanen 2004, 16.)

3.2.1 Tavoitteiden määrittely sijoittamisessa

Yrityksen miettiessä tavoitteita sijoitussuunnitelmaa laatiessa on hyvä miettiä miten yrityksen tulot ja menot käyttäytyvät. Lyhyen ja pitkän aikavälin sijoituksen paremmuutta voi yritys miettiä muutamalla kysymyksellä. Onko tilanteita, jossa olisi mahdollista, että yritys tarvitsee rahaa ennen sijoitusajan loppua? Onko sijoituksen ajatuksena, että yritys saa sijoituksesta säännöllistä kassavirtaa? Tekisikö yritys kertosijoituksen vai kuukausisäästäjänä sijoituksia. (Puttonen & Repo 2007, 21.) Jos vastaus on kyllä kahden ensimmäiseen kysymykseen, niin lyhytaikainen sijoittaminen on oikea valinta yritykselle.

Tavoitteiden tulisi vastata kysymykseen miten ja minkä takia yritys sijoittaa. Sijoittamisessa on pohjimmiltaan kysymys siitä, että yrityksen pääoma siirtyy nykyhetkestä tulevaisuuteen ja sijoitetulle pääomalle kertyy tuottoa tulevaisuudessa. Ongelmana yrityksissä on usein, että suunnittelusta huolimatta yrityksen tavoitteet sijoittamiselle on usein määritelty puutteellisesti tai hyvin epämääräisesti, tai sitten sijoitukset tehdään nyt niin kuin aina ennenkin on tehty. Sijoittamiselle perusteluna voi olla myös, että näin kaikki muutkin yritykset tekevät. Yrityksillä on tuoton ja pääoman osalta monia erilaisia vaihtoehtoisia ajatustapoja: toiset haluaa säilyttää, jotkut haluavat tuottoa ja osa haluaa turvata. (Anderson & Tuhkanen 2004, 23.)

Ongelmien ja ristiriitojen takia yrityksellä tulisi aina olla sijoittamiselle kirjallisesti laaditut ja määritellyt tavoitteet, jotka ovat siten perusta yrityksen koko sijoitusprosessille. Kirjallisesti tehdyt tavoitteet pakottavat yrityksen myös määrittelemään ja ottamaan kantaa oleellisiin sijoittamista koskeviin kysymyksiin. (Anderson & Tuhkanen 2004, 23.) Kirjallisesti laaditut ja määritellyt tavoitteet on helppo ottaa esille ongelmatilanteissa, ja nämä ehkäisevät ongelmien syntymistä sijoittamisessa. Mitä selkeämmin tavoitteet on määritetty, niin sitä helpompaa yrityksessä sijoittamisesta vastaavan on ne täyttää.

3.2.2 Julkisen tuen ja erityislainsäädännön alaiset yritykset

Erityistä huomioitavaa sijoitussuunnitelmaa tehdessä on niillä kaikilla yrityksillä, jotka toimivat julkisen tuen varassa, tai organisaatiolla jotka, ovat erityislainsäädännön alaisia. Tällaisilla yrityksillä tulisi olla julkiset sijoitustavoitteet ja niiden tulisi näyttää salkunhoidon tulokset suurelle yleisölle. (Anderson & Tuhkanen 2004, 23.) Näin näiden kohdalta toiminta olisi näkyvää eikä ulkopuolisilta tahoilta tulisi kyselyitä eettisistä tai vastaavanlaisista asioista. Yhteiskunnalla on kuitenkin oma sanansa sanottavana varsinkin, jos yritys on julkisen tuen piirissä.

3.2.3 Sijoitusajan pituus

Sijoitussuunnitelmassa sijoitusajan määrittely vaatii hyvän ja realistisen kuvan yrityksen kassavirroista ja kassanhallinnasta. Tässä on apuna yrityksen tekemä rahoitussuunnitelma. Kun yritys sijoittaa kassavarojaan, se sijoittaa varojaan yleisesti lyhytaikaisiin sijoituksiin. Mahdollinen sijoitusaika näissä sijoituksissa on kestoltaan yhdestä päivästä aina vuoteen. Yritykselle kassavarasijoitusten sijoitusajan määrittely mahdollistaa maksuvalmiusseuranta. Kun yrityksen maksuvalmius on hyvin vahvalla pohjalla, jää kassavaroja hyvinkin todennäköisesti pysyvästi kassaan, jolloin pankkitilillä on jatkuvasti rahaa. Tällaisessa tapauksessa osa pankkitilin saldosta voidaan sijoittaa kassamenojen mukaan aina yhdestä päivästä jopa kuukaudeksi. Jos yritykselle jää pysyvää rahaa pidemmäksi ajaksi, niin tällaisen varallisuuden sijoitusaika voi olla paljon pitempi, esimerkiksi 6 - 12 kuukautta. (Anderson & Tuhkanen 2004, 32.)

Yrityksen kannalta tehtävän sijoituksen sijoitusaikaan vaikuttaa myös se, tekeekö yritys yksittäisen sijoitustapahtuman vai onko sijoitus useita arvopapereita sisältävä korkosalkku. Jälkimmäisessä tapauksessa oleellista on salkkukokonaisuus. Yrityksen on sijoitussuunnitelmassa vahvistettava sen korkonäkemyksen ottamista koskevat kysymykset, korkoriskin määrää ja salkun maturiteettijakaumaa koskevat periaatteet ja tavoitteet. Kun sijoittamisessa asiat pidetään riittävän yksinkertaisina, ovat ne silloin myös helposti hallittavissa. (Anderson & Tuhkanen 2004, 180–182.) Yrityksille ei ole kassavarojen sijoittaminen osakemarkkinoille kovinkaan perusteltua, koska osakemarkkinoilla pääomaan liittyvä riski on hyvin suuri. (Anderson & Tuhkanen 2004, 32).

Tämän takia yritysten tulisi keskittyä lyhytaikaisiin sijoituksiin, jotka ovat ennustettavia ja hallittavia verrattuna osakkeisiin.

Sijoitusaikaa mietittäessä ratkaisee yrityksen tilanne. Seuraavassa on esitetty tapa, kun sijoittaminen on hyvin suunniteltu, eli sijoittajalla on tiedossaan rahan tuleva käyttötarve:

- Sijoittaja ostaa kiinteäkorkoisen joukkolainan: pääoma erääntyy käyttötarpeen aikoihin, tuotto on kiinteä
- Sijoittajalla on korkonäkemyks, jonka mukaan hän toimii:
 - o nousevat korot: ensin lyhytaikaisia sijoituksia ja myöhemmin korkojen noustua pitkä korkosijoitus
 - o laskevat korot: ostetaan käyttötarpeen kannalta ylipitkä joukkolaina, joka myydään pois, kun rahaa tarvitaan tai korkotilanne muuttuu.

(Anderson & Tuhkanen 2004, 180–182.)

Kun yrityksellä ei ole tehty sijoitussuunnitelmaa eikä yrityksellä ole tiedossa rahan käyttötarvetta, seuraavat tavat ovat toimivia:

- Sijoittajalla ei ole korkonäkemyksä, jolloin on valittava jokin sijoitussuunnitelmaan perustuva sijoitustapa.
- Sijoittajalla on korko näkemys
 - o nousevat korot, lyhyitä juoksuaikoja
 - o (laskevat korot, pitkiä sijoitusaikoja)

(Anderson & Tuhkanen 2004, 180–182.)

4 Sijoittamisen riskit ja riskinsietokyky

4.1 Riski

Yrityksen miettiessä sijoittamista tulee aina esille kysymys riskeistä. Lyhytaikaisissa sijoituksissa sijoitetaan varoja, joita voidaan tarvita nopeassakin aikataulussa ja niitä ei ole yrityksen kannalta mahdollisuutta menettää. Tämän takia yritykselle on tärkeää hahmottaa mahdolliset riskit ja ymmärtää, että sijoittamisessa on aina jonkinlaisia riskejä. Ilman sijoitussuunnitelmaa tai huonosti tehdyn sijoitussuunnitelman takia monesti yrityksen asettamat tuottotavoitteet sijoituksilleen tehdään sen suuremmin käsittelemät-

tä ja hahmottamatta tuottotavoitteidensa sisältämiä riskejä. Sijoittamisessa yrityksen tulisi tiedostaa perussääntö, että mitä suurempi on sijoituksen annettu tuotto-odotus, sitä suurempi on aina myös tuottoon liittyvä riski. Tämän takia sijoittamisessa perustaksi tulisi aina ottaa yrityksen itselleen määrittelemä riskinsietokyky. Vasta kun riskinsietokyky on yritykselle selvillä ja se on määritelty, voidaan lähteä selvittämään millaisia sijoitusvaihtoehtoja yritykselle on tarjolla ja millaisia tuotto-odotuksia sen määrittelemällä riskinsietokyvyllä voi olettaa saavan. (Anderson & Tuhkanen 2004, 34.)

Riskiin suhtautuminen on aina hyvin yrityskohtaista. Riskin suhteen ei ole olemassa mitään tiettyä kaavaa tai mittaria, joka kertoisi, mikä riski on yritykselle oikea. (Anderson & Tuhkanen 2004, 34). Yrityksen kannalta riskin voi ymmärtää olevan epävarmuutta tulevasta. Näin ollen yrityksen kannalta tämä voi johtaa siihen, että sijoituksen riskin voi ymmärtää myös volatiteettina, joka kertoo instrumentin hinnan vaihteluista. Volatiliiteetti aiheuttaa sen, että yrityksen ostaman instrumentin hinta voi olla toisella hetkellä positiivinen ja toisena hetkenä negatiivinen. Tällaisessa tilanteessa riski voi saada jopa positiivisen ulottuvuuden. Voidaankin ajatella riskin olevan usein yrityksen kannalta epävarmuutta tulevasta. (Hämäläinen 2005, 54.)

Yrityksen tuleekin ottaa avuksi riskin kanssa maalaisjärki ja järkevän yrityksen toimintamalli. Riskit voivat myös kohdistua tuoton määrään. Lyhytaikaisissa korkosijoituksissa korkotason lasku merkitsee, että sijoituksen korkotuotot pienentyvät. Uusittaessa sijoitusta voi korko olla edellisen sijoituksen korkoa pienempi. Sijoituksessa riskinä voi olla myös se, ettei sijoitukselle toteudu tuotto-olettama. Pääomaan kohdistuva riski liittyy pitkälti osakesijoittamiseen. Mutta riski liittyy myös joukkolainarahastojen lyhytaikaiseen tuottoon tai vuosituottoon joka voi joskus olla negatiivisia. (Anderson & Tuhkanen 2004, 34–35.)

Sijoittamisessa on kaikille erilaisille sijoitusmuodoille olemassa oma riskiprofiilinsa, joka yrityksen sijoittaessa tulisi aina selvittää. Tällä vältytään epämieluisilta yllätyksiltä niin yrityksen sisällä kuin sijoittamisessa. Aina kun yritys haluaa parempaa tuottoa sijoitukselle, yritys lisää samalla pakostikin sijoitukseensa liittyviä riskejä. Sijoitukset jaetaan erilaisiin omaisuusluokkiin riskiominaisuuksien mukaan. Mitä pienempi riskiluokka, sitä todennäköisemmin riskiltä vältytään, mutta tuotto on myös pieni. Omaisuusluokissa käteissijoituksista puhuttaessa tarkoitetaan pankkitalletuksia ja rahamarkkinasijoituksia. Näiden hyvin pieniriskisten juoksuajat ovat kestoltaan enimmillään 12 kuukauden pitui-

sia. Finanssivarallisuudessa käytettävät omaisuusluokat ovat käteissijoitukset, pitkät korkosijoitukset ja osakesijoitukset. (Anderson & Tuhkanen 2004, 36.)

Sijoittamisessa on aina hyvä pitää mielessä, että järkevässä sijoittamisessa lähtökoh- tana on, että riski otetaan aina sijoituksissa vain palkkiota vastaan. Ja palkkiona täytyy olla isompi tuoton mahdollisuus kuin sijoitettava summa on. Sijoittajalle tulisi olla sel- vää, että mitä pienemmän riskin sijoituksessa ottaa, sitä pienempään tuottoon sijoituk- selle on tyytyminen. Toisaalta hyvänä puolena on, että pienemmissä riskeissä tuotto on usein täysin varmaa. (Anderson & Tuhkanen 2004, 36.) Esimerkiksi, kun yritys tekee kolmen kuukauden määräaikaisen pankkitalletuksen, yritykselle tuleva tuotto tiedetään sentin tarkkuudella. Tuotto on esimerkkitapauksessa hyvin pieni, mutta niin on riskikin, kun tuotto tiedetään etukäteen ja sijoitusaika on lyhyt. Sijoittajan kannalta sijoittamisen oleellisimpia riskejä ovat luottoriski, korkoriski, uudelleensijoitusriski, inflaatoriski ja valuuttariski. (Anderson & Tuhkanen 2004, 36.)

Sijoituksia tehdessä täytyy muistaa, ettei riskiä sisältäviin sijoituskohteisiin koskaan saa sijoittaa niin suurta osaa varallisuudesta, että sijoituskohteiden voimakkaat arvonalaskut vaarantaisivat päivittäisen varojen käytön. Esimerkiksi velkarahalla sijoittamiseen liittyy sellaisia riskejä, joiden takia sitä tulisi kokonaan välttää. (Kallunki & Martikainen & Nie- melä 2003, 32.) Sijoitussuunnitelman ja rahoitussuunnitelman avulla yritys on kokoajan tietoinen mahdollisista sijoitettavista summista. Seuraavissa alakappaleissa on avattu mahdollisia riskejä, joihin sijoittaja voi törmätä. Riskit olisi hyvä opetella ja myös sisäis- tään niin, että ne tunnistaisi kun niitä kohtaa. Todennäköisimmät riskit lyhytaikaisessa sijoittamisessa on korkoriski, uudelleensijoitusriski ja inflaatoriski. Myös luotto- ja va- luuttariski olisi hyvä tunnistaa nykyisessä globaalissa yhteiskunnassa. Luottoriskiin törmää pitkälti, kun sijoittaa Suomen ulkopuolelle ja valuuttariskiin, joka on mahdolli- nen, vaikka sijoitetun rahaston valuuttana on euro. Todennäköisempi mahdollisuus törmätä siihen on, kun sijoitetaan muuhun valuuttaan kuin euroon.

4.2 Korkoriski

Lyhytaikaisissa sijoituksissa sijoittajan tulisi tunnistaa korkoriski. Korkoriskin ajatus on, että korkojen laskiessa jokaisen tehdyn uudistetun sijoituksen yhteydessä korkotuotto sijoituksessa pienenee. Näin ollen yritys menettää rahaa jokaisen uudistuksen yhtey- dessä ja yrityksen saama tuotto voi jäädä jopa negatiiviseksi. Kolikon käänköpuolena

on taas mahdollisuus korkojen nousulle. Jokaisen tehdyn uudistetun sijoituksen korkotuotto kasvaa ja sijoitettu pääoman tuotto kasvaa. Velkakirjat pitävät aina sisällään korkoriskin, joka liittyy aina maksettuun hintaan. Lisäksi on olemassa myös niin kutsuttu korkovirtariski. Yritykselle korkovirtariski tarkoittaa sitä, että sijoitetaan varoja lyhytaikaisiin korkoinstrumentteihin. Tämä on hyvin tyypillistä lyhytaikaisille sijoituksille, kun kassavaroja sijoitetaan ja siksi korkovirtariski liittyy kassavarojen sijoittamiseen. Oleellistahan kassavarojen sijoittamisessa on saada lyhyistä sijoituksista tuleva korkotulo. Jos yritys tekee pitkäaikaisia korkosijoituksia, niin velkakirjan tai rahaston markkina-arvo muuttuu sen mukaan miten muuttuvat markkinakorot. Korkojen noustessa sääntönä on, että joukkovelkakirjojen ja pitkien korkojen rahastojen arvo laskee. Korkojen mennessä alas, joukkovelkakirjojen ja pitkien korkojen rahastojen hinta liikkuu ylös. (Anderson & Tuhkanen 2004, 37–38.)

4.3 Uudelleensijoitusriski

Uudelleensijoitusriski on hyvin oleellinen riski, kun yritys tekee lyhytaikaisia sijoituksia. Niitä tehdään usein useita peräkkäin, kun rahan tarve siirtyykin myöhemmäksi. Tämän takia sijoittajalla on riski uudelleen sijoitettaessa erääntyviä sijoituksia tai niiden tuottoja. Uudelleensijoitusriski syntyy, kun uudistettaessa sijoitusta sen tuotto laskee verrattuna sijoitukseen, joka erääntyy. (Anderson & Tuhkanen 2004, 38.)

Kun ostaa joukkovelkakirjoja, niin laskennassa käytetty tuottovaatimus pitää uudelleensijoitusriskin sisällään. Käytetty laskukaava pitää sisällään oletuksen, että kaikki erääntyvät kuponkikorot tullaan sijoittamaan uudelleen velkakirjan eräpäivään hankintahinnan mukaisella korolla. Ainoastaan näin tehdessä laskennassa käytetty tuotto-odotus tulee toteutumaan. Tämä ei koskaan pidä kuitenkaan paikkaansa, vaikka jäädytettäisiin kaikki korot ostohetkellä. Jokaisessa kuponkikorossa on erilainen sijoitusaika, ja markkinoilla eripituisilla jaksoilla on aina erilaiset korot. (Anderson & Tuhkanen 2004, 38.)

4.4 Inflaatoriski

Kun yritys pitää rahojaan pankkitilillä tai ”patjan” alla, niin se tuntee aina inflaatoriskin ainakin lähes täysimääräisenä. Inflaatiossa yrityksen rahojen ostovoima pienenee koko ajan sen hetkisen inflaation verran. Jos yritys tekee pitkäaikaisia sijoituksia, niin on

oleellista, että sijoitetut varat pitävät aina ostovoimansa. Niille tarjotun tuoton tulee ylittää aina sen hetkinen inflaatio. Jos varojen tuotto kattaa vain inflaation, säästäjän pääoma säilyttää tällöin ostovoiman mutta se ei tuota yrityksen sijoituksille reaalityttöä ollenkaan.

Jokaisen yrityksen tulee ottaa aina huomioon toiminnassaan inflaatio ja sen vaikutus. Yrityksen tulisi yrittää pienentää inflaation vaikutus omaan toimintaan mahdollisimman pieneksi. Inflaatio on kaikissa rahatalouksissa tavattavaa raaka-aineiden, tavaroiden ja palvelujen hintojen nousua ja siitä seuraavaa rahan ostovoiman heikkenemistä. Tänä päivänä pankkitilille olevalla satasella voit ostaa ensi vuonna vähemmän tavaraa ja palvelua, kuin sillä nyt saisit. Suomessa inflaatio on ollut aikavälillä 1921 - 2007 keskimäärin 6,7 prosenttia vuosittain. (Erola 2009, 7–8.) Taulukossa 1 on kerrottu keskimääräinen inflaation määrä ajan jaksoina. Taulukosta tulee hyvin esille, että nykyisin inflaatio on hyvin alhainen.

Taulukko 1. Keskimääräinen vuosi-inflaatio Suomessa (Erola 2009, 8).

Keskimääräinen vuosi-inflaatio Suomessa	
1921 - 2007	6,70 %
1957 - 2007	5,40 %
1977 - 2007	4,10 %
1987 - 2007	2,30 %
1997 - 2007	1,60 %

Viime vuosikymmeniä kun katsoo, niin inflaatio on talttunut ja pysynyt hyvin maltillisena. (Erola 2009, 8). Pitkästi tähän on ollut syynä, että Suomen ja muiden maiden taloudet ovat huomattavasti avoimempia kuin esimerkiksi 1980 - 1990 luvun vaihteessa. Tämä tarkoittaa, että nykyisessä globaalissa taloudessa on enemmän kilpailua ja hinnanmuodostus on entistä tehokkaampaa.

Inflaatiota tarkastellessa on hyvä muistaa, että se on tuhonnut paljon enemmän omaisuutta kuin pahimmatkaan finanssikriisit ja pörssiromahdukset. Tämän takia inflaatiota ei tulisi vähätellä ja siihen on tärkeätä kiinnittää huomiota. (Erola 2009, 8.) Esimerkkinä inflaatiosta voi ottaa seuraavan pankkitalletuksen: ajatellaan, että inflaatio olisi kolme prosenttia Suomessa ja pankkitilin tarjoama korko olisi kaksi prosenttia. Kun yritys te-

kee 50 000 euron talletuksen, niin tämän summan ostovoimasta olisi kymmenen vuoden kuluttua jäljellä enää 43 000 euroa. (Airaksinen 2012, 9.)

4.5 Luottoriski

Yrityksen sijoitettaessa Suomen ulkopuolelle euromarkkinoille tai muille markkinoille tulisi sijoittajan edellyttää lainaavalta taholta luottoluokitusta. Kotimaisilta markkinoilta lainaavilla tahoilla on harvoin luottoluokitusta. Valtaosa tarjolla olevista yleisölainoista on kotimaisten rahalaitosten lainoja. Kuitenkin, jos tarjolla on merkittävää kansainvälistä toimintaa ja lainanottoa harjoittavien, isojen pörssiyhtiöiden joukkovelkakirjalainoja, yritykseltä löytynee luottoluokitusta. Varsinkin pitkäaikaisissa velkakirjoissa on yrityksen erityisesti kiinnitettävä huomiota velallisen luottokelpoisuuteen. (Anderson & Tuhkanen 2004, 180.) Myös lyhytaikaisten velkakirjojen kanssa olisi hyvä tarkastaa velallisen luottokelpoisuus.

Luottoriskistä puhuttaessa tarkoitetaan sitä, että lainan ottanut ei pysty maksamaan velan koronmaksuja tai jopa lyhennyksiä ajallaan. Pahimmillaan luottoriski voi siis tarkoittaa sijoittajalle sitä, että hän menettää koko pääomansa ja tulossa olleet korkotulot. Tämän takia sijoittajat ovat hyvin tarkkoja lyhytaikaisissa sijoituksissa luottoriskin kanssa ja yrittävät kaikin keinoin välttää luottoriskiä. Luottoriskin määrittelyyn ja tunnistamiseen on kansainvälisillä pääoma- ja rahamarkkinoilla käytössä luottoriskin luottoluokituksia. Luottoluokituksien avulla aloittava sijoittajakin voi välttää luottoriskin. Kun sijoittaja yrittää välttää luottoriskiä, hänen tulisi sijoittaa ainoastaan joko luottoriskiltään huipputason velkakirjoihin tai pitkän koron omaaviin rahastoihin, jotka sijoittavat luottoluokitukseltaan parhaisiin velkakirjoihin. (Anderson & Tuhkanen 2004, 37.) Varsinkin jos kyseessä on yritykselle elintärkeitä rahoja ja aikaväli on lyhyt, huipputason luottoluokituksen omaavilta saa sovitut tuotot ajallaan.

Kun yritys lainaa heikomman luottoluokituksen omaavalle yritykselle, niin luottoriskin lisääntyminen tulee näkyä korkoerossa viitelainaan verrattuna. Yleensä viitelainana ovat valtion obligaatiot. Taulukossa 2 on esitetty yhdysvaltalaisien pankkien luottoluokituksen ja juoksuajan mukainen korkoero valtion vastaavanpituisiin joukkolainoihin verrattuna. Korkoero on ilmaistu korkopisteinä, jolloin 20 pistettä tarkoittaa 0,20 prosenttia ja 100 pistettä on yksi prosentti. Taulukosta 2 näkyy, miten luottoluokituksella on merkitystä. Mitä pidempi on juoksu-aika, sitä suurempi on sijoittajan vaatima korkoero. Pie-

nempien yritysten joukkolainoihin liittyy aina yleensä pankkitakaus. Ilman sitä on tuskin järkeä ottaa lainaan liittyvää luottoriskiä.

Taulukko 2. Yrityslainojen korkoero pankeille. Korkoero = korkopisteitä, 100 pistettä=1,00 %. (Anderson & Tuhkanen 2004, 181).

Luokitus	1V	2V	3V	5v	7V	10V	30V
Aaa/AAA	20	23	34	40	55	67	87
Aa1/AA+	29	38	39	49	65	78	98
Aa2/AA	31	44	46	53	68	80	101
Aa3/AA-	33	47	48	58	72	84	110
A1/A+	57	63	67	73	88	102	125
A2/A	60	66	69	75	90	104	129
A3/A-	64	69	72	79	93	107	130
Baa1/BBB+	77	88	96	104	136	158	184
Baa2/BBB	80	96	104	111	141	164	189
Baa3/BBB-	87	191	109	115	146	171	194
Ba1/BB+	515	525	535	545	565	585	605
Ba2/BB	525	535	545	555	575	595	615
Ba3/BB-	535	545	555	565	585	605	625
B1/B+	680	690	700	730	770	810	860
B2/B	690	700	710	740	780	820	870
B3/B-	700	710	720	750	790	830	880
Caa/CCC	1100	1110	1120	1145	1155	1165	1195

Yrityksen kannalta luottoluokituksia katsottaessa tulee tarkastella sijoittamistoiminnan laajuutta, luonnetta ja yrityksen riskinsietokykyä riippuu. Näistä riippuu minkä luottoluokan velkasitoumuksia yrityksen tulisi hankkia. Varsinkin lyhytaikaisessa sijoittamisessa ja varmanpäälle pelatessa on hyvä pitää lähtökohtana, että yritys pitäytyy parhaissa, ylimmissä luottoluokissa (vähintään yksi A) ja välttää spekulatiivisen tason papereita. (Anderson & Tuhkanen 2004, 180–182.)

4.6 Valuuttariski

Yritykselle valuuttariski on suoraan mahdollinen ainoastaan silloin, kun sijoitusten kohteena ovat arvopaperit jotka on noteerattu valuutoissa. Yrityksen tulee huomioida, että valuuttariski on rahastosijoittajalla olemassa myös silloin, kun sijoitetun rahaston valuuttana on euro. Tällaisessa tapauksessa rahaston sijoituksista osan on kohdistuttava ainakin osittain euroalueen ulkopuolelle. Kun yritys sijoittaa dollaripohjaisiin joukkolainoihin, niin sille ei ole yhdentekevää kuinka valuuttakurssit kehittyvät. Tämän johdosta valuuttariski on yhä edelleen mahdollista myös euroaikana. (Anderson & Tuhkanen 2004, 39.)

4.7 Riski ja aikatekijä

Yrityksen miettiessä riskiä tulee samalla miettiä sijoitusaikaa, koska sijoittajan kannalta riski ja sijoitusaika ovat kiinteästi sidottu toisiinsa. Lyhytaikaisissa sijoituksissa voi enakoimattomat korko- ja hintamuutokset aiheuttaa todella huomattavia menetyksiä sijoittajalle. Tällaisessa tilanteessa voi yritykseltä jäädä saamatta ainakin osa tuotosta ja pahimmillaan yritys voi menettää koko pääomansa. Kuitenkin yleisintä on, että menettää vain osan tuotosta. Mutta on hyvä ymmärtää että pahempiakin mahdollisuuksia on olemassa. Anderson & Tuhkanen 2004, 46–47.)

Yleisenä sääntönä sijoitettaessa voidaan pitää, että mitä lyhyempi mahdollinen sijoitettava aika on, sitä riskittömämpiin kohteisiin tulisi sijoitettavat varat sijoittaa. Jos yrityksen kannalta on todennäköistä, että se tulee tarvitsemaan käteistä rahaa nopeastikin seuraavan kuukauden tai parin sisällä, tulee yrityksen silloin sijoittaa sijoitettavista rahoista riittävä määrä lyhytaikaisiin korkosijoituksiin. (Anderson & Tuhkanen 2004 46–47.) Näin yritys pystyy tarpeen vaatiessa suoriutumaan yllättävistäkin maksuista. Jos yritykselle jää sijoitettavaksi varoja, joita se ei tarvitse lyhyen ajan sisällä, niin se voi nämä sijoittaa pitkäaikaisiin tuotteisiin. Tärkeintä on kuitenkin turvata normaali yritystoiminta ja katsoa, että yrityksellä on riittävästi varoja käytössä lyhyelläkin varotusajalla.

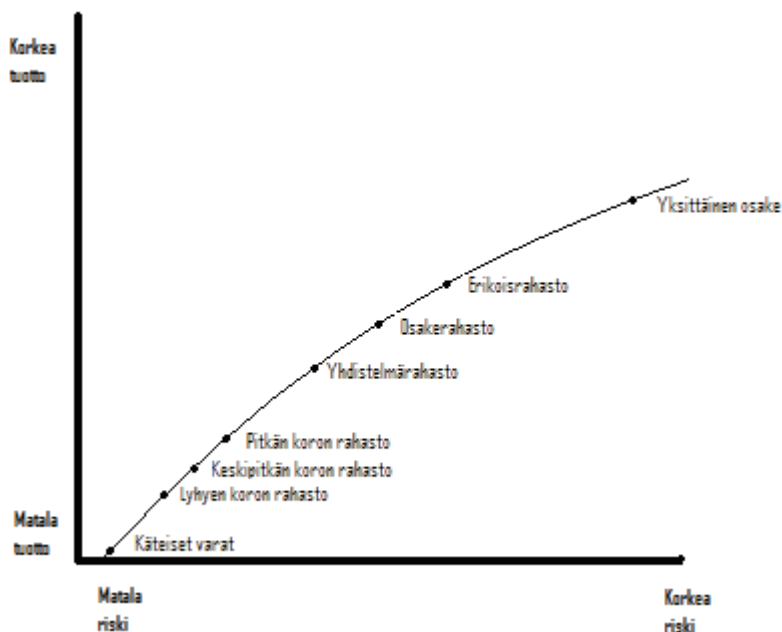
4.8 Riskin pienentäminen ja portfolioteria

Yrityksen kannalta riskin pienentäminen on suotavaa aina, kun se on mahdollista, kuitenkin niin, ettei sijoitusten tuotto kärsi siitä. Hyvä tapa on ottaa käyttöön Portfolio teo-

ria, joka tarkoittaa sijoituksen hajauttamista useaan sijoituskohteeseen. Vaikka Portfolioteorian soveltaminen sellaisenaan on käytännön sijoitusstrategioissa hyvin vaikeaa, on idea riskin pienentämisestä hajauttamalla yksi sijoitustoiminnan kulmakivistä. Portfoliossa sijoittamien tapahtuu hajauttamalla sijoitettava varallisuus useaan sijoituskohteeseen kuten esimerkiksi lyhyenkoron rahastoon ja rahamarkkinatalletukseen. (Kallunki & Martikainen & Niemelä 2003, 61.) Tällöin yksi huono sijoitus ei kaada kokonaan yrityksen sijoituksia ja samassa ei menetetä kaikkia rahoja. Ongelmana on varsinkin pienillä summilla, kuten tässä työssä määritellyllä 100 000 euron summalla, että jaetut summat jäävät hyvin pieniksi, kun ne hajautetaan. Samalla sijoittamisen työmäärä kasvaa ja tuottohyöty nähtyy työmäärään nähden voi pienetä hyvinkin paljon.

4.9 Koron ja riskin suhde

Yrityksen on tärkeää ymmärtää miten kasvanut tuotto vaikuttaa koron kasvuun. Kun yritys haluaa maksimaalisen tuoton sijoituksilleen, myös riski kasvaa samalla. Tämän takia yrityksen on löydettävä tapa jossa tuotto ja riski kohtaavat sen kannalta kaikkein tuottavimmin. Kuviossa 2 on määritelty miten korko ja riski kulkevat käsi kädessä. Mitä pienempi tuotto-odotus on, sitä pienempi on riski ja saatava tuotto toteutuu todennäköisimmin.

Kuvio 2. Korkotuoton ja riskin suhde (Puttonen & Repo 2003, 33).

Kaikkein turvallisinta riskin kannalta on pitää yrityksen varat käteisinä varoina. Tällöin tuotto ja riski ovat hyvin alhaiset. Monesti tuotto jää negatiiviseksi jo pelkästään inflaation vuoksi, mutta riski kaikkien varojen menettämiseen on hyvin pieni. Seuraavana oleva lyhyenkoronrahasto on vastine pankkitilille. Tällaiset rahastot sijoittavat varansa rahamarkkinasijoituksiin. Rahamarkkinasijoituksia ovat esimerkiksi valtion, pankkien tai yritysten liikkeeseen laskemat koroinstrumentit, joiden laina-aika on lyhyt eli alle vuoden. Näiden rahastoiden tavoitteena on yleensä pitkällä aikavälillä ylittää kolmen kuukauden euribor-koron tuotto. (Puttonen & Repo 2003, 33.)

Pitkän koron rahastot sijoittavat varansa joukkovelkakirjalainoihin. Yleensä tuotto-odotus on hieman parempi kuin lyhyen koron rahastossa mutta vastaavasti rahastolla on hieman suurempi riski siitä, että sen arvo voi myös laskea. Korkoriski johtuu siitä, että pitkien korkojen nouseminen laskee joukkovelkakirjalainan arvoa. (Puttonen & Repo 2003, 33.)

Sijoitustapoja joilla on huomattavasti suurempi riski, ovat osakkeet. Näissä mahdollinen tuotto on myös hyvin paljon suurempi kuin rahastoissa. Riski kaikkien sijoitettujen varojen menettämisestä on myös mahdollista ja huomattavasti todennäköisempi kuin pienempiriskisissä tavoissa. Yleisesti ottaen suurempi riskiset tavat ovat pitkäaikaisia ja yrityksen on kestettävä pitempiaikaisetkin sijoitusten arvon laskemiset. Yrityksen tulisi pystyä pitämään nämä varat niin kauan sijoitettuina, kunnes sijoitusten arvo lähtee kohoamaan.

5 Sijoittamisen hyödyt

5.1 Tuottoa rahoille

Edellä on kerrottu miten yrityksen tulisi valmistautua sijoittamiseen ja mitä sen tulisi ottaa huomioon. Kun yritys on edelleen näiden jälkeen sijoittamisen kannalla, niin sen tulisi miettiä mitä hyötyä sijoittamisesta sille on. Yrityksen kannalta kassanhallinnassa on olennaista tehokkuus ja sen ohella tuottavuus. Nämä ovat olennaisia osia yrityksen talouden hallinnassa. Kassanhallinta tarjoaa yritykselle tuottoa niille rahoille, jotka makaisivat muuten tuottamattomina sen tilillä. Näille rahoille on mahdollisuus saada lisätuottoa sen vaikuttamatta normaaliin päivittäiseen kassatoimintaan. (Kassavarat tuot-

tamaan. 2011.) Oikein tehtynä ja hyvin mietittynä ja suunniteltuna yrityksen kannalta rahojen sijoittaminen muualle kuin pankkitilille on hyvin hyödyllistä ja oikein tehtynä se tukee yrityksen liiketoimintaa. Yrityksen ei kannata säilyttää varoja pelkästään sakanvarressa tai matalakorkoisella pankkitilillä. (Airaksinen 2012, 9.) Pankkitili tarjoaa matalaa tuottoa, joka on poikkeuksetta negatiivinen, kun se suhteutetaan inflaatioon. (Hultkrantz & Masalin 2007, 54). Tämän vuoksi jo pelkästään oman pääoman säilymisen vuoksi olisi sijoitukselle tärkeätä löytää riittävän hyvä tuotto, sillä euroalueelle on ollut pitempään uhka kasvavasta inflaatiosta. (Airaksinen 2012, 9).

5.2 Sijoitustoiminnan hallinta

Oikein tehtynä sijoitustoiminta on yrityksen kannalta luonnollinen osa sen kassanhallintaa. Kassanhallinnan pyrkimyksen on parantaa yrityksen kannattavuutta kasvattamalla sitoutuneiden varojen tuottoa. Kun yritys aikaansaa toimintaprosessejaan tehostamalla, yrityksen tuottamatonta varallisuutta realisoimalla tai tuloja ja menoja suunnitellen likviidejä varoja, sen täytyy ratkaista, olisiko varoja hyvä säilyttää esimerkiksi kassamuotoisena likviditeettireservinä. Tällöin yrityksen varat sijoitettaisiin lyhytaikaisesti tuoton aikaansaamiseksi. Toinen vaihtoehto olisi käyttää varat vieraan tai oman pääoman palauttamiseen mutta tällöin niille ei saataisi tuottoa. (Leppiniemi & Puttonen 2002, 62.)

Kuten on mainittu, niin sijoitustoiminnan onnistuminen vaatii, että kartoitetaan toisaalta yrityksen sisällä kassavarojen määrät ja kestoajat sekä toisaalta millaisia mahdollisuuksia markkinat tarjoavat. On tärkeätä, että yrityksen kannalta sijoitusmahdollisuudet ja käytettävät sijoitusvälineet ovat yhteensopivia rahan määrän, rahojen sitoutumisajan, yrityksen riskinhallintatavoitteiden sekä tarvittavan raportoinnin osalta. (Leppiniemi & Puttonen 2002, 62.) Yrityksen kassavarojen käyttöä voidaan hallinnalla huomattavasti tehostaa: sijoittamalla ylimääräinen raha tuottomahdollisuuksilta hyviin sijoituksiin, kuitenkin sopivan pienellä riskillä niin sanottuihin varmoihin kohteisiin. Tällaisia hyviä tapoja ovat tuotteet jotka soveltuvat joustavuuden kannalta yrityksen käyttöön ja joiden sisältämä riski on mahdollisimman pieni pääoman menettämisen suhteen. (Kassavarat tuottamaan. 2011.)

Kassanhallintaa varten tarjoavat nykyisin monet pankit ja muut sijoituspalveluja tarjoavat yritykset erilaisia tilimuotoisia vaihtoehtoja. Pankkien ja sijoituspalveluyritysten tilien sidonnaisuusajat, tuottoehdot sekä kustannukset tilien käyttämisestä eroavat merkittä-

västi toisistaan. Lisäksi tällä alueella tapahtuu jatkuvasti muutoksia ja kehitystä, joten yrityksen kannalta jatkuva tiedonhankinta ja myös pankkien ja sijoituspalveluyritysten kilpailuttaminen on tarpeellista. (Leppiniemi & Puttonen 2002, 62.)

6 Erilaiset sijoituskohteet

6.1 Sijoituskohteen valinta

Kun yritys lähtee tutkimaan erilaisia mahdollisuuksia tehdä turvallisia lyhytaikaisia sijoituksia, se helposti törmää siihen ongelmaan, että sijoittajalla on nykypäivänä käytössään suuri valikoima erilaisia sijoituskohteita. Näiden vertailuun ja yrityksen kannalta oikean etsimiseen voi kulua enemmän aikaa kuin vastuussa olevalla henkilöllä on mahdollisuus käyttää. Tämän kappaleen tarkoitus on auttaa ymmärtämään erilaisia tapoja ja niiden eroavaisuuksia. Erilaiset vaihtoehtoiset sijoituskohteet eroavat toisistaan kulujen, ominaisuuksiensa ja erityisesti tuotto-odotusten ja riskien mukaan. Edelleen tulisi muistaa että suurien tuottojen odottaminen tarkoittaa aina myös suurta riskiä. (Kallunki & Martikainen & Niemelä 2003, 88.)

Yritys voi tietenkin oman riskinsietokyvyn mukaan valita haluamansa sijoitustavan mutta, kun sijoitetaan varoja, joita voidaan tarvita hyvin piankin ja niitä ei ole varaa menettää, niin tulisi suosia lyhytaikaisia pienikorkoisia sijoitustapoja. Seuraavissa alakappaleissa kerrotaan lyhytaikaisista sijoitustavoista, jotka toimivat yrityksen normaalin toiminnan rinnalla. Samoin kerrotaan syvemmin, mitä sijoitustapa pitää sisällään ja mitä ne ylipäättään tarkoittavat ja kuinka ne toimivat.

6.2 Talletukset

Kaikista tunnetuin sijoitustapa varmasti monelle on pankkitalletus, joka on lyhytaikainen sijoitus. Pankkitalletuksessa sijoittaja lainaa rahansa pankille sovituksi ajanjaksoksi, jonka jälkeen yritys saa lainatun summan ja lisäksi pankin maksaman korvauksen lainasta. Talletusten tekeminen on hyvin helppoa eikä se vaadi juurikaan perehtymistä taloudesta vastaavalta. Suurin ero muihin sijoitusmuotoihin talletustilillä on siinä, että muista sijoitusmuodoista poiketen talletustilille rahaa siirrettäessä ei yleensä tule kustannuksia, esimerkiksi välityspalkkiota. (Anderson & Tuhkanen 2004, 79.) Yrityksen tekemät talletukset ovat yleensä pankkitalletuksia käyttötileille tai määräaikaisille tileille.

Käyttötileiltä sijoittaja voi nostaa talletuksia milloin tahansa ja määräaikaistileiltä määräajan päätyttyä. Määräaikaistalletuksenkin voi yleensä purkaa ennen määräajan päättymistä mutta tällöin joutuu maksamaan purkamisesta aiheutuvat kulut, jolloin käytännössä menettää talletuksen koron. (Kallunki & Martikainen & Niemelä 2003, 88–90.) Talletuksissa yleisten sopimusten mukaan vain talletuspankeilla on oikeus ottaa vastaan yleisöltä talletuksia. Talletuksia voidaan ottaa vain rahoitustarkastuksen hyväksymille tileille, joten talletuksille on ominaista valvontaviranomaisen hyväksymiseen perustuva vakioehtoisuus ja jokaiselle avatulle tilille erikseen tallettajan kanssa tehty kirjallinen sopimus. (Anderson & Tuhkanen 2004, 167.)

Talletusten erityispiirre on rajoitettu talletussuoja. Rajoitetulla talletussuojalla tarkoitetaan, että suojaa ei ole tarkoitettu riskiä sisältävien sijoitusten suojaamiseen. Talletuksissa tulee olla lisäksi etukäteen helposti laskettavissa oleva korko. Tämän takia talletussuoja voi olla rajoitettu. (Talletustuotteet. 2012.)

Yrityksille pankeilla on tarjottavana erilaisia käyttö-, säästö-, sijoitus- ja määräaikaistilejä, joista yritys voi valita itselleen sopivimman. Suurimmat erot tilien ehdoissa koskevat nosto-oikeutta, jota on rajoitettu tiettyyn määrään tietyssä ajanjaksossa. Lisäksi eroa on korkojen määrittelyssä tileille. Korko voidaan maksaa esimerkiksi päiväsaldoille tai kuukauden alimmalle saldolle. Ehdoista on tarkistettava tilikohtaisesti, milloin kertynyt korko maksetaan tilille. Korko on monesti sidottu pankin prime-korkoon, esimerkiksi prime miinus 3,0 prosenttiyksikköä tai prime miinus 1,25 prosenttiyksikköä, riippuen tilin luonteesta. (Anderson & Tuhkanen 2004, 167.)

Yrityksen normaalilla pankkitilillä, joka on tarkoitettu maksuliikenteeseen, korko on lähinnä olematon. Pankkien tarjoamissa säästö- ja sijoitustileissä korko on hiukan korkeampi ja porrastettu talletusmäärän mukaan. Määräaikaistileissä korko on kiinteä noudatellen ajankohdan markkinakorkoja. Koron määrään vaikuttavat talletussumman suuruus ja juoksuaika. Säästämiseen tarkoitetuissa tileissä voi olla nostorajoituksia. Esimerkiksi: neljä nostoa vuodessa ovat maksuttomia ja muista on maksettava 0,75 prosentin provisio. (Anderson & Tuhkanen 2004, 167.) Yrityksellä on myös mahdollisuus sijoittaa valuuttatilille tai tehdä määräaikaisia valuuttatalletuksia. Valuuttakurssien muutoksilla on merkittävä vaikutus valuuttatilin tuottoon. Tällä hetkellä euron tilanne on melko epävakaa, joten sen arvoa on vaikea ennustaa pitemmällä aikavälillä. Tämä

tekee tällä hetkellä valuuttaan perustuvasta sijoittamisesta ongelmallista ja normaalia riskimpää.

Pankkien talletustarjouksissa on eroja. Pankkikilpailusta ja uusien pienten pankkien syntymisestä johtuen sijoittajan kannattaa tarkistaa talletukselle saatava tuotto eri pankeista. Samanaikaisesti, kun yhdestä pankista saa säästötilille saldosta riippumatta korkoa kaksi prosenttia, toinen pankki voi tarjota esimerkiksi määrän porrastettua korkoa. (Anderson & Tuhkanen 2004, 168.) Taulukossa 3 on esimerkki prime-korkoon sidotusta talletus korosta

Taulukko 3. Esimerkki prime-korkoon sidotun talletuksen korosta (Anderson & Tuhkanen 2004, 168).

Talletuksen määrä	Korko
0 - 4999,99	Prime - 2,50 % = 0,00 %
5000 - 49999,99	Prime - 1,25 % = 1,10 %
50000 -	Prime - 0,50 % = 1,85 %

Tehdyn talletuksen takaisinmaksusta on vastuussa pankki. Jos suomalainen talletuspankki ei kykene maksamaan talletettuja rahoja takaisin, talletussuojajärjestelmä takaa turvan 100 000 euroon asti yksittäisen pankin maksukyvyttömyyden suhteen. Talletussuojasta vastaa talletussuojajärjestelmä, joka on pankkien luoma yhteinen rahasto ja siihen on kuuluttava kaikkien talletuspankkien. Talletussuoja ei takaa automaattisesti, että valtio maksaa välittömästi tallettajien menettämänsä säästöt.

Talletusten riskiä arvioitaessa on otettava huomioon, että vaikka näiden sijoituskohteiden riski, erityisesti korkotason vaihtelusta aiheutuva korkoriski onkin vähäinen, ne eivät ole täysin riskittömiä. (Suomen Pörssisäätiö 2011, 9). Jos pankkijärjestelmä joutuisi kokonaisuudessaan kriisiin, pankkien luoma talletussuojarahasto ei välttämättä pystyisi selviytymään velvoitteistaan maksaa talletetut rahat tallettajille. (Anderson & Tuhkanen 2004, 222). Kun yrityksen talletus on ulkomaisessa omistuksessa olevassa pankissa, tulee yrityksen tarkistaa onko Suomessa tehty talletus pankin oman kotimaan mukainen vai suomalaisen. Ulkomaisen talletuspankin Suomen sivukonttoriin tehdyn talletuksen talletussuoja on pankin kotivaltion talletussuojan piirissä. (Suomen Pörssisäätiö 2011, 9.)

6.3 Rahamarkkinasijoitukset

Toinen sijoittamiskeino, joka on myös hyvin sopiva turvallisuuden ansioista, on rahamarkkinasijoitukset. Rahamarkkinasijoitukset ovat sijoittajan näkökulmasta lähes riskittömiä tai ainakin niihin liittyvä riski on vähäinen. Rahamarkkinasijoitukset ovat lyhyen koron sijoituksia eli sijoituksia sijoitustodistuksiin, joiden juoksu-aika eli maturiteetti on lyhyt, yleensä kolme kuukautta tai vähemmän. (Kallunki & Martikainen & Niemelä 2003, 88–90.) Rahamarkkinasijoitusten riskiä arvioitaessa on otettava huomioon, että vaikka näiden sijoituskohteiden riski, erityisen korkotason vaihtelusta aiheutuva korkoriski onkin vähäinen, ne eivät ole täysin riskittömiä. Rahamarkkinasijoituksiin liittyy lainan liikkeellelaskijariski, jota tosin valtion tai muiden verotusoikeuden omaavien julkisyhteisöjen liikkeelle laskemien lainojen osalta ei juuri ole. (Kallunki & Martikainen & Niemelä 2003, 88–90.)

6.4 Lyhytaikaiset korkosijoitukset

Hyvin kilpailukykyisiä talletusten kanssa yrityksen kannalta ovat lyhytaikaiset korkosijoitukset eli käteissijoitukset. Nämä ovat pituudeltaan enintään 12 kuukautta, joten sopivat hyvin lyhytaikaiseen sijoittamiseen. (Anderson & Tuhkanen 2004, 165.)

6.4.1 Lyhytaikaisen korkosijoituksen rakenne

Lyhytaikaisen sijoituksen rakenne on hyvin yksinkertainen ja suhteellisen turvallinen. Sijoitus voidaan toteuttaa juoksuajan suhteen monella tavalla: sijoittajalla on esimerkiksi kuukauden sijoitustarve tai sijoittaja haluaa välttää korkoriskiä, jolloin sijoitus tehdään vastaavan pituisena kiinteäkorkoisena pankkitalletuksena tai rahamarkkinakauppana. Molemmissa tapauksissa sijoitus erääntyy kuukauden kuluttua ja lopullinen tuotto on tiedossa sijoitusta tehtäessä. (Anderson & Tuhkanen 2004, 165.)

Toisaalta yritys voi ostaa 12 kuukauden yritystodistuksen tai viiden tai kymmenen vuoden pituisen valtion viitelainan ja myydä sijoituksen markkinoilla kuukauden kuluttua. Yrityksellä on korkonäkemyksensä, jonka mukaan se laskee saatavat korkonsa sijoitukselle. Markkinakorkojen laskiessa sijoituksen markkinahinta nousee. Mitä pidempi korkoinstrumentin maturiteetti on, sitä suurempi on hinnanmuutos. Sitä suurempi on myös otettu korkoriski, joka toteutuu korkojen noustessa. Silloin, kun velkasitoumuksen matu-

riteetti ylittää sijoitusperiodin, sijoituksen on oltava likvidi, jotta arvopaperin voi myydä helposti markkinahintaan. (Anderson & Tuhkanen 2004, 166.)

Yrittäjän sijoittaessa rahamarkkinarahastoon, sen tuotto vaihtelee toteutuneen korkokehityksen mukaan. Rahamarkkinarahastojen yleinen tavoite on ylittää kolmen kuukauden euribor. Lyhytaikainen sijoitus pitkän koron rahastoon tulee kysymykseen ainoastaan silloin, kun sijoittajalla on aggressiivinen korkonäkemyks laskevien korkojen puolesta. (Anderson & Tuhkanen 2004, 166.)

Lyhytaikaisissa sijoituksissa, kuten kaikissa korkosijoituksissa, yrittäjän tulee tunnistaa sijoitustensa luottoriski, koska sitä kautta on mahdollista pahimmillaan menettää korkotuottojen lisäksi koko pääoma. Kansainvälisillä markkinoilla käytetään luottoriskin määrittelyssä luottolaitosten lyhytaikaisille veloille vahvistamia luottoluokituksia. (Anderson & Tuhkanen 2004, 166.) Riskit osuudessa on kerrottu tarkemmin luottoriskistä ja luottoluokituksista

6.4.2 Lyhyen koron rahastojen toiminta periaate

Yrityksen on tärkeää ymmärtää miten lyhyen koron rahastot toimivat, jos niihin lähdetään sijoittamaan. Lyhyen koron rahastot sijoittavat rahansa lyhytaikaisiin korkoa tuottaviin kohteisiin. Sijoituksissa jäljellä oleva juoksuaika on alle 12 kuukautta sijoituksissa ja keskimääräinen duraatio saa sitoumuksissa olla enintään 12 kuukautta. (Tuhkanen 2004, 195.) Tämän takia lyhyen koron rahastoja yleensä pidetään pankkitalletusten korvikkeina. (Hämäläinen 2005, 87).

Yleisesti ottaen korkosijoitusten osuutta olisi hyvä pitää sitä suurempana, mitä lähempänä on varojen käyttötarve. (Suomen Pörssisäätiö 2011, 7). Aktiivinen sijoittaja voi käyttää tällaisia rahamarkkinarahastoiksi sanottuja rahastoja omien varojen hetkelliseksi parkkipaikaksi. Yritys voisi siirtää varoja korkojen laskiessa pois joukkolainarahastoista tai kun osakkeiden kurssit putoavat sijoituksiaan osakkeista rahamarkkinarahastoihin. (Tuhkanen 2004, 195.) Näiden syiden takia on yrityksen sijoituksia tehdessä hyvä miettiä lyhytaikaista korkosijoitusta normaalin toimen tukemiseen.

6.5 Sijoitusrahastot

Yritykselle on tarjolla edellä mainittujen lisäksi erilaisia sijoitusrahastoja, jotka tukevat hyvin kassanhallintaa. Parhainten rahastoista kassanhallintaan soveltuvaksi voisi katsoa korkorahastoja. Korkorahaston hyvänä puolena on, että yritys saa hajautetun sijoitussalkun kertasijoituksella. Tällainen sijoitustoiminta voidaan yhdistää kassanhallinnan kokonaisuuteen niin, että huomioon otetaan muutkin kuin välittömästi lyhytaikaisen sijoituksen tuottoon liittyvät tekijät. Sijoitus voisi olla esimerkiksi yksi osa yrityksen valuuttasuojauksesta tai korkosuojauksesta. (Leppiniemi & Puttonen 2002, 62–63.) Sijoitusrahastoista vastaa ja niitä hoitaa erillinen rahastoyhtiö, joilla on aina omat sijoitusstrategiansa ja sääntönsä. Niiden on huolehdittava, että asiakas on tietoinen rahaston toimintaperiaatteista ja tämä tiedostaa ne. (Saario 2001, 255.)

6.6 Joukkolainat

Hieman enemmän vaivaa ja perehtymistä edellä mainittuihin verrattuna vaativat joukkovelkakirjalainat, eli joukkolainat. Nämä ovat yritysten tai yhteisöjen liikkeelle laskemia velkakirjoja, joiden juoksuaika on yleensä vuosi tai enemmän, joten ihan suoraan nämä eivät sovellu lyhyiksi sijoituksiksi. Mutta joukkolainoja voi kyllä sellaisina käyttää, kun ymmärtää niiden toimintamallin. Lainan liikkeeseenlaskija määrää sen, kuinka suurella varmuudella sijoittaja saa sovitut pääoma- ja korkomaksut sovitussa aikataulussa.

Valtion liikkeeseen laskemat joukkolainat mielletään riskittömiksi pääoman takaisinmaksun suhteen. Valtio pystyy verotusoikeutensa vuoksi vastaamaan maksuvelkavelvoitteistaan kaikissa olosuhteissa. Muilta kuin valtion liikkeelle laskemilta joukkolainoilta sijoittajat vaativat korkeampaa tuottoa, sillä näiden lainojen takaisinmaksu kaikissa olosuhteissa ei ainakaan periaatteessa ole täysin varmaa. (Kallunki & Martikainen & Niemelä 2003, 90.) Joukkovelkakirjalainoista ostaessaan sijoittaja tahtoo määrättyltä ajanjaksolta saada kiinteäkorkoista tuottoa. Sijoittaja saavuttaa tämän tavoitteen vain, jos voi olla varma, että joukkolainavelkakirjan velallinen maksaa ajallaan velan takaisin. Joukkovelkakirjan kohdalla joukkolainan myynyt osapuoli ei ole millään tavalla vastuussa maksusta, eli usein pankki. (Anderson & Tuhkanen 2004, 220.)

Valtion lisäksi liikkeeseenlaskijoina toimivat yleisimmin

- kunnat ja kunta yhteisöt

- pankit
- yritykset

(Kallunki ym. 2003, 90.)

Liikkeellelaskijan lisäksi joukkolainan tuottovaatimukseen vaikuttaa lainan oikeudellinen asema eli lainan takaisinmaksun etuoikeusjärjestys liikkeeseenlaskijan mahdollisessa maksukyvyttömyystilanteessa.

Nykyisin joukkolainat luokitellaan etuoikeusjärjestyksen mukaan seuraavasti:

- obligaatiolainat
- joukkovelkakirjalainat
- debentuurit
- pääomalainat

(Kallunki ym. 2003, 90–91.)

Sijoittaja voi ostaa joukkolainoja niiden liikkeellelaskijalta niin sanotussa joukkolainaemissiossa, jossa lainan liikkeelle laskeva instituutio tarjoaa joukkolainaan oikeutettavia velkakirjoja sijoittajien merkittäväksi. Joukkolainoja voi ostaa myös jälkimarkkinoilta toisilta sijoittajilta. (Kallunki & Martikainen & Niemelä 2003, 91.) Lyhytaikaisessa sijoitusajattelussa joukkolainat vaativat huomattavasti enemmän työtä ja perehtymistä kuin edellä mainitut sijoitustavat. Jälkimarkkinakelpoisuuden takia niitä voi kuitenkin käyttää lyhytaikaiseen sijoittamiseen.

7 Verotus

7.1 Verotus sijoittamisessa

Yrityksen normaalissa toiminnassa joudutaan olemaan tekemisissä verotuksen kanssa usein, yleensä se on vielä hyvin aikaa vievää. Verotus on hyvin tärkeätä saada menemään oikein kerralla. Jälkikäteen verokorjaukset ovat usein hankalia ja niihin kuluu paljon aikaa. Hyvin usein jälkikäteen tehdyistä korjauksista tulee verottajalta korvausvaatimuksia esimerkiksi viivästyskoron muodossa. Tämän takia yrityksen on hyvä tuntea myös lyhytaikaisten sijoitusten veromaailma. Kaikkeen taloudelliseen toimintaan liittyy yleensä verokysymykset eikä säästämisen ja sijoittamisen ole tässä juurikaan poikke-

us. Säästämisen ja sijoittamisen verotusta tarkastellaan ajallisesti kolmen eri vaiheen kautta; 1. sijoittamisvaihe, 2. säästössä pitämisaika ja 3. säästön nostovaihe. Eri säästämismuodoissa verotus toteutetaan eri vaiheissa. Säästäminen ja tai sijoittaminen voi joskus olla jokaisessa vaiheessaan verovapaata mutta nykyisin se on todella harvinaista (Kivioja & Niiranen & Kontkanen 2007, 61.)

Yrityksen tekemän sijoituksen sijoittamisvaiheeseen, kun tuloa tai varallisuutta ohjataan säästö- tai sijoitustuotteeseen, voi liittyä veronmaksua tai veronhuojennusta. Sijoittamisvaiheen verona voidaan mainita kiinteistöjen ja muualla kuin pörssissä kaupattujen osakkeiden vastikkeellisesta siirrosta perittävä varainsiirtovero. Esimerkkinä verohelpotuksesta eli verotuksen huojentamisesta sijoittamisvaiheessa on yksilölliseen eläkevaikutukseen maksettu verovähennyskelpoinen vakuutusmaksu. (Kivioja ym. 2007, 61.)

Varallisuuden pitämiseen sijoitettuna säästökohteessa voi kohdistua vero joko siten, että säästössä olevaa määrää verotetaan henkilön varallisuutena tai siten, että säästölle kertyvä tuotto verotetaan vuosittain. Jos yritys tekee osakesijoituksia, niin sellaiselle osakesäästäjälle maksettujen osinkojen osittainen veronalaisuus ja pankkisäästäjän talletuskorkojen veronalaisuus ovat esimerkkejä vuosittaisesta sijoituskohteen tuoton verottamisesta. (Kivioja ym. 2007, 61.)

Kun yritys päättää nostaa rahat säästön tai sijoituksen nostovaiheessa, voi tämä nostettu määrä olla veronalaista tuloa koko määrältään, osittain tai vain tuoton osalta. Kun yritys myy rahasto-osuuksia, on johdonmukaista, että ainoastaan mahdollinen myyntivoitto eli tuotto verotetaan. Samoin toimitaan, jos yritys myy osakkeita. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että sijoituksen myyntihinnasta vähennetään automaattisesti sijoituksen hankintahinta ja mahdolliset kulut ennen kuin mahdolliselle tuotolle lasketaan veroa. (Kivioja ym. 2007, 61.) Jos myyntitilanteesta koituu tappioita ostotapahtumaan nähden, niin luonnostaan tässä tapauksessa ei synny maksettavaa verotusta yritykselle.

7.2 Talletustuotteiden verotus

Yrityksen tehdessä sijoituksia se tekee sijoituksen tarkoituksenaan saada tuottoa sijoitukselle ja näin kasvattaa yrityksen sijoitettua pääomaa. Saatu tuotto katsotaan verottajan kannalta pitkälti yrityksen pääomatuloksi. Verottaja määrittelee pääomatuloksi

omaisuuden tuoton, omaisuuden luovutuksesta saadun voiton tai sellaisen tuoton, joka kasvattaa yrityksen varallisuutta. (Andersson 2006, 35.) Seuraavissa alakappaleissa on kerrottu kuinka verottaja suhtautuu yleisimpiin sijoitustapoihin ja miten verot veloitetaan

7.2.1 Tilisäästämistä

Tilisäästämällä tarkoitetaan säästämistä pankin tarjoamiin korkoa tuottaviin säästö- ja sijoitustileihin. Säästötilit ovat nostorajoitteisia. Sijoitustilit ovat erilaisia määräaikaista tilejä. Määräaikaistalletuksissa säästöt sidotaan määräajaksi tilille. Pankit ovat myös kehittäneet sijoitustileiksi luokiteltavia määräaikaista talletustilejä, joille maksettava korkotuotto riippuu tietyn osakkeen tai tietyn toimialan osakkeiden kurssikehityksestä tietyllä aikavälillä. Korkotulojen verokohteluun vaikuttaa se, onko korkotulo Suomesta vai ulkomailta saatua. (Kivioja & Niiranen & Kontkanen 2007, 62.) Erona kotimaiselle ja ulkomaiselle verokohtelulle on se, että ulkomaisista koroista peritään lähdevero normaalisti kyseisessä maassa ja se sitten hyvitetään verosta Suomessa. Muuten ulkomailta saadusta korkotulosta maksetaan verot samalla tavalla kuin Suomestakin saadusta korkotulosta.

7.2.2 Korkojen verokohtelu

Kun yritys saa talletetulle varallisuudelle tuottoa tilille, niin tämä talletustilille maksettava korko poikkeaa muiden säästötuotteiden tuoton verokohtelusta siten, että korko ei ole pääomatulona verotettavaa. Yrityksen saamasta talletustilien korkotuloista peritään korkotulon lähdevero, korkotulon lähdevero on vuoden 2012 alusta lähtien 30 prosenttia koron määrästä. Tämä määrällisesti vastaa pääomatulon veroa. Eli korkotulosta perittävä lähdeveroprosentti on siten sama kuin pääomatulosta perittävä. (Kivioja ym. 2007, 62.) Erona näillä kahdella on se, että lähdevero on lopullinen vero. Pääomatulosta taas voi vähentää tulonhankkimismenot ennen lopullisen veron määräämistä verovuoden jälkeen.

Korkojen verotus on siis edellä mainitusti rakennettu siten, että korkotulo on yrityksen kannalta pääomatuloveron alaista. Korkotuloa ei ole nimenomaan säädetty korkotulon lähdeveron alaisiksi vaan se täytyy tarkistaa muutamassa tapauksessa. Selvittäminen onnistuu, kun ensiksi tutkitaan, onko korko lähdeveron alaista tuloa. Suomessa verottajan kanta on, että lähdeveron alaisia korkoja ovat kotimaasta saadut talletustilin korot riippumatta siitä onko tuotto riippuvainen esimerkiksi osakekurssien tai rahamarkkinoi-

den kehityksestä. Niin kutsuttujen osaketalletustilien korkojen verotus ei siis riipu siitä maksetaanko sijoituksesta osakekurssien kehityksestä riippuvaa lisäkorkoa määräajan jälkeen. Sen sijaan osaketalletustilin tulee olla yleisön talletuksia varten. Tämä puolestaan tarkoittaa sitä, että pankin on täytynyt hyväksyttää tilin yleiset ehdot Rahoitustarkastuksella. Jos sijoittajan saama korkotulo ei ole lähdeveron alaista, se luetaan pääomatulona verotettavaksi tuloksi. Talletustilien pääomatulona verottaminen voi käytännössä tulla kysymykseen vain ulkomaille tehtyjen talletusten osalta. (Kivioja ym. 2007, 63.)

Korkotuotosta maksettavasta lähdeverosta puhuttaessa käytetään siitä muotoa lopullinen vero. Käytännössä lopullisuus ilmenee siten, että talletustilien korkotuloja ei ilmoiteta veroilmoituksessa eikä niistä voi vähentää mahdollisia tulonhankkimisesta aiheutuneita menoja. Tulonhankkimismenojen vähentämiselle ei tosin ole tarvetta, sillä pankki ottaa palkkionsa otto- ja antolainauksen marginaalista. Säästäjälle tilisäästäminen ei aiheuta muutoinkaan suurempia kustannuksia, koska tilille säästönsä sijoittaneen ei ole välttämätöntä seurata korkomarkkinoiden kehitystä mitenkään tarkalla tasolla. (Kivioja ym. 2007, 63–64.)

Yritykseltä pankki perii korkotulon lähdeveron, kun se maksaa talletuksen koron yritykselle tilille. Lähdevero on sijoituksen korkoeräkohtainen, joten joka kerta, kun sijoitukselle maksetaan korkotuottoa, niin siitä vähennetään lähdevero. Jatkuvassa tilille säästämisessä korko maksetaan vuosittain kalenterivuoden päätyttyä. Määräaikaistileissä korkoerä maksetaan puolestaan sovitun määräajan päätyttyä. Koron kertymisen osalta on tavallista, että tarkka korko sisältää eurojen lisäksi senttejä. Lakiin on otettu säännös, että lähdevero lasketaan korosta täysin kymmenin senttein, joten ylimenevät sentit jätetään pois. (Kivioja ym. 2007, 64.)

7.2.3 Talletusten siirtämisen verokohtelu

Kun yritys siirtää talletusta, niin se tekee sen tilisiirtona. Käytännössä aina niin määräaikaistalletuksissa kuin säästötileissä on usein rajoituksia miten ja milloin talletettu säästö on mahdollista siirtää. Yrityksellä voi olla sopimus tililtä nostamisen suhteen, siihen liittyvästä nostoprovisioista. Talletustilien korosta peritään lähdevero korkoerän maksuhetkellä. Muissa kuin määräaikaistalletuksissa talletusten siirtäminen ei aiheuta välitöntä verotusta, jos säästäjä säilyttää vanhan talletustilin, sillä maksuhetki on yleensä

sä kalenterivuoden päätyttyä vuosittain. Jos säästäjä haluaa lopettaa tilin rahansiirron yhteydessä, pankki maksaa kertyneen koron jo kesken vuotta lopetuksen yhteydessä. Verotus siirtyy kuitenkin enintään kuluvan vuoden loppuun, koska viimeistään tuolloin nostetulle säästölle maksetaan kertynyt korko. (Kivioja ym. 2007, 64–65.)

7.3 Säästö- ja sijoitusmuotojen veroetuja ja eroja

Yrityksen on hyvä ymmärtää miten ja mistä erilaisista sijoituksista se voi saada veroetuja. Sijoittamisessa yritys valitsee säästötuotteen ja sijoituskohteen pitkälti tuotto-odotuksen ja sijoituksen riskin perusteella. Verotus voi vaikuttaa yrityksen sijoittamiseen siten, että vero pienentää tuotto-odotusta. Mahdollinen veroetu säästötuotteeseen liitettynä mahdollistaa paremman tuoton kuin täysin verotettu säästömuoto, joten mahdollisuus on hyvä huomioida. Yrityksen kannalta sijoitetun pääoman riskiin verotus ei puolestaan vaikuta kuin vain epäsuorasti. Verotus vaikuttaa riskiin lähinnä siten, että verotuetujen säästömuotojen myyminen on sallittu vain vakavaraisuus- ja muut kriteerit täyttävillä rahoituspalvelujen tarjoajilla. Näin pääoman menettämisen riski on pienempi verotetuilla säästötuotteilla.

Toinen yhteinen vaikutus verotuksella ja riskillä toisiinsa on siten, että verotuksellisesti edullisempaan säästömuotoon liittyy aina riski siitä, että verolainsäädäntöä muutetaan ja veroetu poistuu käytöstä. (Kivioja ym. 2007, 193.) Yrityksen kannalta on hyvä tietää, että jos sovittujen säästösopimusten veroetuun takautuvasti puututaan, niin silloin rikotaan pääsääntöisesti perustuslaissa suojattua säästäjän omaisuuden suojaa. Tämä on hyvin epätodennäköistä ja vaikka näin tapahtuisi, niin yritys voisi saada valituksen tehtyään kokemansa tappion takaisin.

7.4 Arvopaperikauppa

Vaikka arvopaperikauppa ei suoraan kosketa työssä tarkasteltuja lyhyenaikavälin mahdollisia sijoitustapoja, niin olisi hyvä ymmärtää kuinka verotus toimii niiden kohdalla. Monella yrityksellä voi olla osakkeita jo siitäkin syystä, että se kuuluu ketjutoimintaan ja ketju voi vaatia ostamaan osakkeita takuuksi ja vakuudeksi, jos yritys ajautuu konkurssiin. Toinen tärkeä asia on tarkastaa ja tietää kuinka yrittäjän henkilökohtainen arvopaperikauppa vaikuttaa yrityksen toimintaa.

Yrityksen arvopaperikauppa voi olla joko päätoimista tai sivutoimista. Yleensä myös sivutoiminen arvopaperi-kauppa on yrityksen yksi toimiala muiden toimialojen joukossa. Verotuksessa arvopaperikauppaa pidetään tällöin yleensä elinkeinotoimintana. (Koponen 2010, 19.) Mikäli yrityksen arvopaperit on tarkoitettu selkeästi yhtiön passiiviseksi omaisuudeksi, verottaja voi tulkita asian myös toisella tavalla. Jos arvopaperit on omistettu pitkään eikä niillä käydä kauppaa, arvopaperit voidaan lukea henkilökohtaiseen tulolähteeseen. Kun arvopaperisalkku koostuu pääasiassa riskittömistä arvopapereista (talletussijoitus- tai kuntatodistuksista, obligaatioista, valtion velkasitoumuksista tai asunto-osakkeista), arvopaperit saattavat olla muuta kuin elinkeino-omaisuutta. Tällaiset tilanteet verottaja ratkaisee tapauskohtaisesti. Verohallinnon tulkinnan mukaan arvopaperikauppaa voidaan pitää elinkeinotoimintana, jos se on jatkuvaa, suunnitelmallista, aktiivista, taloudellisen riskin ottavaa ja voittoa tavoittelevaa. Toimintaa arvioidaan näiden tunnusmerkkien täyttymisen perusteella kokonaisuutena. (Koponen 2010 19–20.)

Verohallinnon kannan mukaan elinkeinotoiminnan tunnusmerkkien täyttymistä arvioitaessa otetaan huomioon myös se, että arvopaperikauppaa varten perustettu yhtiö harjoittaa lähtökohtaisesti elinkeinotoimintaa. Yhtiöllä on sitä varten toiminimi ja kirjanpito. Arvopaperikauppa voi olla myös muun elinkeinotoiminnan ohella harjoitettua toimintaa, jolloin se yleensä on osa EVL-tulolähteen toimintaa. Yksittäistapauksissa verottajan tulkinta voi kuitenkin olla toisenlainen. (Koponen, Juha 2010, 20.)

Pääsääntönä on se, että yhtiön elinkeinotoimintana ilmoittama arvopaperikauppa voidaan siirtää verotusta toimitettaessa henkilökohtaiseen tulolähteeseen vain poikkeustapauksessa. Rajanvedolla on merkitystä esimerkiksi silloin, kun osakekaupasta on syntynyt tappiota. (Koponen, Juha 2010, 20.)

Henkilökohtaisessa tulolähteessä luovutustappiot voidaan vähentää luovutusvoitoista. Vuonna 2011 luovutustappioiden vähentämisaika piteni niin, että luovutustappiot voidaan jatkossa vähentää luovutusvoitoista tappioiden syntymisvuonna ja seuraavana viitenä verovuonna. Ennen vuotta 2011, luovutustappiot voitiin vähentää niiden syntymisvuonna ja seuraavana kolmena verovuonna. Muuttunutta säännöstä sovelletaan ensimmäistä kertaa verovuodelta 2010 syntyneisiin tappioihin. Verovuoden 2010 luovutustappiot voidaan vähentää luovutusvoitoista verovuosina 2010 – 2015. (Verohallinto 2012.) Arvopapereiden luovutuksesta syntyneet tappiot ovat useimmiten laajemmin

vähennyskelpoisia elinkeinotoiminnan tulolähteessä kuin yrityksen henkilökohtaisessa tulolähteessä. (Koponen 2010, 20).

Elinkeinotulolähteen puolella syntynyt luovutustappio voidaan pääsääntöisesti vähentää verotuksessa muista elinkeinotoiminnan tuloista. Mikäli koko tulolähde on tappiollinen, vahvistetaan tappio, joka on mahdollista vähentää seuraavan kymmenen vuoden aikana kertyvistä elinkeinotoiminnan tulolähteen tuloista. Tappioiden vähennysoikeutta on kuitenkin rajoitettu myös elinkeinotoiminnan tulolähteessä. (Koponen 2010, 20.)

Elinkeinotoiminnan varoihin kuuluneiden arvopaperin myynnistä aiheutuneen tappion vähennysoikeuden laajuus ratkeaa sen mukaan, minkälaisena omaisuutena arvopapereita verotuksessa pidetään. Mikäli kyseessä on vaihto-omaisuuteen tai rahoitusomaisuuteen kuuluvista arvopapereista, tappioiden vähennysoikeutta ei ole rajoitettu elinkeinotoiminnan muista tuloista. Mikäli tulolähde on tappiollinen esimerkiksi vaihto-omaisuus arvopapereiden myynnistä aiheutuneiden tappioiden takia, vahvistetaan tappio, joka on vähennyskelpoinen seuraavan kymmenen vuoden aikana syntyvistä elinkeinotoiminnan tuloista. (Koponen 2010, 20.)

Mikäli tappiolla myydyt arvopaperit kuuluivat käyttöomaisuuteen, luovutustappio on vähennyskeltoton, mikäli osakkeet olisi voinut myydä verovapaasti. Mikäli käyttöomaisuusosakkeiden myynnistä saatu voitto olisi verotettavaa tuloa, osakkeiden myynnistä saatu tappio on vähennyskelpoinen. Tappion voi kuitenkin vähentää vain käyttöomaisuusosakkeiden luovutusvoitosta tappion syntymisvuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena. (Koponen 2010, 21.)

8 Sijoitusmatematiikan alkeet

8.1 Tuoton laskeminen

Yrityksen päättäessä sijoittaa rahansa sen olisi hyvä ymmärtää miten sijoitetulle varallisuudelle lasketaan kulloisenkin sijoitettavan erän kohdalla tuotto. Yritys voi itsekin helposti laskea millaista tuottoa se saisi sijoituksilleen, ilman pankin apua. Tietenkin pankki pystyy kertomaan tarkan koron tai muun korvauksen tarkemmin. Mutta jos etsitään noin tietoa, niin sen voi laskea itse ja siitä saa kuvan millaisista summista puhutaan.

Yrityksen kannalta yksinkertaisimmillaan sijoituksen onnistumista arvioidaan absoluuttisten tuottojen perusteella. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että onnistunut sijoitus on tuottanut voittoa ja huono sijoitus on tehnyt tappiota yrityksen kannalta. Tällainen vertailu ei kuitenkaan kerro, miten yritys on onnistunut työssään. Absoluuttisista tuotoista ei voi päätellä, onko yritys onnistunut sijoituksessaan paremmin kuin muut sijoittajat tai onko sijoituksen tuotto ollut riittävän suuri suhteessa tuoton riskiin. (Kallunki ym. 2003, 261.)

8.2 Tärkeät laskentakaavat sijoittamisessa

Ennen kuin yritys päättää sijoittamisesta niin seuraavat käsitteet ovat todella tärkeitä tietää ja ymmärtää: koron laskenta, korkoa korolle laskenta, rahan nykyarvo. Nämä käsitteet liittyvät hyvin läheisesti toisiinsa ja niiden ymmärtäminen ja sisältöjen periaatteiden ymmärtäminen on tärkeää kaikille sijoittajille. (Anderson & Tuhkanen 2004, 63.)

Monet lyhyen koron sijoitustavat perustuvat tuotoltaan siihen, että lainatulle rahalle maksetaan korkoa. Tämän takia on hyvin tärkeää, että henkilö, joka vastaa sijoittamisesta osaa laskea saadun tuoton. Näin hän pystyy selvittämään onko saatu korko sellainen, että sijoitus kannattaa tehdä eikä hänen tarvitse odottaa siihen asti, että laina maksetaan koron kanssa takaisin yritykselle. Koron laskennassa käytetään seuraavaa kaavaa.

$$r = k * p * t / 100 * 360 \quad (1)$$

Missä r on korko euroina, k on sijoitettu pääoma, p on korkokanta, t on aika päivinä ja K on kasvanut pääoma. Kun pääomaan k lisätään korko r, saadaan kasvanut pääoma eli K, (eli $K = k + r$)

$$K = k + k * p * t / 100 \quad (2)$$

Yrityksen tehdessä sijoituksen jossa korko maksetaan joka päivä mutta tuotto maksetaan vasta esimerkiksi kolmen päivän päästä, niin puhutaan korkoa korolle sijoituksesta. Tällainen tapahtuu esimerkiksi rahamarkkinalainassa, yleisemmin kutsutaan yön yli talletukseksi, kun lainataan pankille rahaa viikonlopuksi. Perjantaina sijoitetaan summa

ja maanantaina pankki maksaa takaisin yrityksen tilille lainatun summan ja koron jokaiselta lainatulta päivältä. Korolle korkoa laskukaava on seuraava.

$$K_n = Kq^n \quad (3)$$

Kaavassa K_n on kasvanut pääoma, K on pääoma, q on korkotekijä $(1+p/100)$, p on korokoprosentti korkokaudelta (kuukausi-, neljännesvuosi tai vuosikorko) ja n on korkokausien lukumäärä.

Yrityksen ostaessa rahainstrumentteja, esimerkiksi erilaisia todistuksia, on hyvä ymmärtää kuinka instrumentin hinta määritellään. Ilmoitettu summa on ostettavan nimellisarvo, se minkä yritys saa, kun eräpäivänä sijoittajalle palautetaan sijoitettu summa ja saatu korkotuotto. Näin ollen täytyy laskea mikä on instrumentin ostohinta eli paljonko siitä maksetaan. Näin saadaan hinta johon lisättäessä tuottovaatimus saadaan summa, joka tulee eräpäivänä tilille. Laskeminen johtuu siitä että tänään 100 euroa on enemmän kuin sama 100 euroa kuukauden päästä. Kaava, jota käytetään, on seuraavanlainen

$$\text{Rahamarkkinainstrumentin hinta} = \frac{\text{nimellisarvo}}{1 + (r \times \text{maturiteetti päivinä} / 360)} \quad (4)$$

nimellisarvo on summa joka saadaan eräpäivänä, r on tuottovaatimus (korko) ja maturiteetti on sijoitusaika.

Kun yritys päättää myydä rahoitusinstrumentin ennen sen eräpäivää, niin lasketaan sen hetkinen tuotto. Kesken laina-ajan myydyn rahoitusinstrumentin saatavaan tuottoon vaikuttaa sillä hetkellä noteerattava korko, joka on määritelty sijoituksen loppuajalle. Ennen eräpäivää myydyn rahoitusinstrumentin arvo saadaan seuraavalla kaavalla

$$\text{Toteutunut tuotto pa.} = \frac{\text{myyntihinta} - \text{ostohinta}}{\text{ostohinta}} \times \frac{360}{\text{toteutunut sijoitusperiodi}} \quad (5)$$

Lopullinen tuotto saadaan, kun tämä summa vähennetään alkuperäisestä täyden sijoitusajan hinnasta.

Sijoittamisesta vastaavan henkilön on hyvä osata edellä mainitut peruslaskutavat sijoittamisen suhteen. Tällöin hänellä on noin tieto millaisista summista puhutaan ja on helpompi kertoa yritykselle tuotto-odotuksista. Kun sijoittavalla henkilöllä on selvillä mistä on kyse sijoittamisessa ja mitä se vaatii, niin on aika mennä pankkiin kyselemään erilaisia vaihtoehtoja.

9 Pankkien tarjoamat vaihtoehdot

9.1 Sijoitustavan sopivuus

Yrityksen mennessä pankkiin kyselemään erilaisista tavoista lyhytaikaiseen sijoittamiseen olisi hyvä etukäteen tietää millaisia tapoja on tarjolla ja mitä ne tarkoittavat. Tässä kappaleessa on esitelty mahdollisia erilaisia tapoja joita pankista tarjotaan yritykselle millä yritys pystyy tehostamaan ja lisäämään tuottoa tilillä oleville rahoille. Suurin osa näistä lyhytaikaisista sijoitustavoista sopii myös sellaisille yrityksille, joilla on tiukkaa kannattavuuden ja rahan riittävyyden suhteen mutta niillä on hetkellisesti ylimääräistä rahaa tilillä. Osassa sijoitustavoissa on minimisijoitussumma, joka vähintään tulisi pysyä sijoittamaan. Tämän summan maksaminen ei ole kaikille yrityksille mahdollista, mutta se on hyvä tietää, jos jatkossa tulee tilaisuus sijoittaa suurempiakin summia. Jokaiselle yritykselle löytyy varmasti näistä sijoituskeinoista mahdollisuus hyvään ja järkevään kassanhallintaan. Vaaditut minimisummat vaihtelevat pankeittain. Alla luetelluissa summat ovat pitkälti Nordean ilmoittamat. Jokainen voi itse miettiä, mikä sijoitustapa on sopivin sille. Aina tuottavin ei ole paras, jos siihen katsotaan uppoavan liikaa aikaa.

Korkojen ja muiden tuottojen summat ovat noin arvioita joita pankit yleisesti kertovat käyttävän. Kuitenkin pankit arvioivat jokaisen asiakkaan yksittäisenä tapauksena. Jos yritys on pankin mielestä todella hyvä asiakas sille, niin yritys voi saada keskimääräistä parempaa korkoa tai muuta tuottoa pankilta. Tämän takia jokaisen yrityksen on hyvä kilpailuttaa pankkeja ja katsoa keneltä saisi parhaan tarjouksen.

9.2 Talletustili talletus- ja nostorajoitta

Yrityksen ja sijoittamisesta vastaavan kannalta helpoin ja luotettavin tapa tehdä lyhytaikaisia sijoituksia on tehdä ne talletustilille, jolla ei ole talletus- ja nostorajoja. Tällainen talletustili tarjoaa hyvän vaihtoehdon yrityksen sijoittamiseen verrattuna muihin lyhytaikaisiin sijoitustapoihin, kun yritys haluaa saada riskittömästi rahavaratiliä parempaa korkoa tilillä oleville rahoille. Talletustilin korko lasketaan jokaisen päivän päiväsaldoille, laskennassa käytetään 30 päivää kuukaudessa laskentakaavaa, ja korko maksetaan kuukausittain. Esimerkiksi Nordenetissä tilille annetaan 0,70 %:n korko, eikä tilillä ole talletus- tai nostorajoituksia. Talletustili kuuluu Suomen talletussuojan piiriin kuten yrityksen käyttämä tavallinen pankkitilikin. (Talletustili. Nordnet 2011.) Talletustilin korkotuotosta vähennetään lähdevero, joka on 30 % koron määrästä

Ilman talletus- ja nostorajoitta olevan talletustilin tuotosta voidaan tehdä laskelma kuukauden sijoitukselle niin, että lasketaan yrityksellä olevan keskimäärin 100 000 euroa tilillä. Korko lasketaan jokaisen päivän saldolle 30 päivää kuukaudessa laskentakaavalla, vuosikorkona on 0,7 %. käytetään laskentakaavaa (1).

Kun pääomaan k lisätään korko r , saadaan kasvanut pääoma eli K , (eli $K = k + r$). Käytetään laskentakaavaa (2), 100 000 euron pääoma kasvaa päivässä seuraavasti: $100\,000 * 0,70\% * (1/360) / 100 = 1,944$ euroa. Tästä vähennetään lähdevero 30 %, eli $1,944 - 30\% = 1,36$ euroa. Kuukaudessa tuottoa tulisi $30 * 1,36$ euroa = 40,80 euroa

9.3 Rahamarkkinatalletus

Toinen lyhytaikainen sijoitustapa, joka on helppo yrityksen ja sijoituksista vastaavan kannalta, on rahamarkkinatalletus. Rahamarkkinatalletuksessa sijoituksena on lyhytaikaisia, yhdestä päivästä enintään yhden vuoden pituiseen, velkakirjamuotoisia korkosijoituksia. (Rahamarkkinasijoitus. 2011.) Se on yritykselle lyhyeksi ajaksi tarkoitettu helppo tapa sijoittaa kassavaroja. Erona talletustiliin, jossa ei ole talletus- ja nostorajoitusta on, että rahamarkkinatalletuksessa sijoitusta ei ole mahdollista purkaa sijoitusaikana. Yritys päättää kuinka pitkäksi aikaa talletus tehdään ja talletus purkautuu vasta sovittuna eräpäivänä. Tämän takia tyypillisesti sovittujen rahamarkkinatalletusten aika on yhden päivän ja yhden kuukauden välillä.

Talletus on yritykselle helppo, koska siihen ei tarvita ylimääräistä tiliä, vaan talletusten tekeminen onnistuu yrityksen pankkitiliä käyttäen. (Rahamarkkinatalletus. 2011). Eri pankeilla on erilainen minimisumma, joka vaaditaan, että voi tehdä rahamarkkinatalletuksen. Myös lainalle tarjottu korko vaihtelee pankeittain ja pankin sisällä eri asiakkaille voidaan tarjota erilaista korkoa riippuen asiakkaan merkityksestä pankille. Tämän takia on tärkeitä kysellä omasta pankista millaiset ehdot ja millaisen korkotuoton saisi sijoitukselleen. Korkotuotosta vähennetään lähdevero, joka on 30 % koron määrästä. Tällä hetkellä pankit tarjoavat seuraavia päiväkorkoja, jotka on kerrottu taulukossa 4.

Taulukko 4. Päiväkorot (Päiväkorkoja 2012, 25).

Pankki	Pvm	Korko, %
Nordea	17.9.2012	0.00-1.30
Sampo Pankki	29.8.2012	0.25-1.25
Pohjola	17.9.2012	0.00-0.75
Handelsbanken	17.9.2012	0.00
Ålandsbanken	7.8.2012	0.65-1.60

Kuten koroista näkyy, niin vaihteluväli on hyvinkin suuri. Korkoihin vaikuttaa edellä mainittujen talletetun summan ja yrityksen arvon pankille lisäksi sijoituspäivä ja kuinka monta päivää talletetaan. Hyvin realistinen vuosikorko olisi 0,8 % Nordean, Sampon ja Ålandsbanken kohdalla. Pohjola ei tarjoaisi ilmoittamiensa korkojen perusteella vastaavaa korkoa. Tämän takia esimerkki laskelma ja tätä kautta vertailutuotto tehdään kyseisellä 0,8 % vuosikorolla. Sijoituksessa tehdään viikonlopuksi kolmen päivän sijoitus, joka tulee korkona korolle tapahtumana. Esimerkkisummana käytetään 100 000 euron summaa ja oletetaan että kuukaudessa on 30 päivää

Kuukauden tuotoksi saadaan korkokaavaa (1) käytettäessä ja, kun pääomaan k lisätään korko r , saadaan kasvanut pääoma eli K , (eli $K = k + r$). Käytetään kaavaa (2) ja 100 000 euron pääoma kasvaa päivässä korkoa $100\,000 * 0,80\% * (1/360) / 100 = 2,20$ euroa. Tästä vähennetään lähdeveroa 30 %, jolloin lopullinen tuotto päivälle on $2,20 - 30\% = 1,54$ euroa

Viikonloppuna sijoitettu summa on sijoitettuna kolme päivää perjantaista sunnuntaihin. Tämä sijoitus on korkoa korolle sijoitus, eli seuraavan päivän sijoitukseen lasketaan mukaan edellisen päivän korkotuotto sijoitetun summan lisäksi. Käytetään korolle korkoa laskukaavaa (3). Laskukaavaksi saadaan näin $100\,000 * (1 + 0,8\% / 100 * (1 /$

$360) \wedge 3) = 6,67\text{€}$. Tästä vähennetään lähdeveroa 30 %, jolloin lopullinen tuotto viikonlopulle on $6,67 - 30 \% = 4,67$ euroa. Kuukauden tuotoksi saadaan $4 \cdot 4,67$ euroa ja $18 \cdot 1,54$ euroa = $18,68 + 27,72 = 46,40$ euroa

9.4 Lyhyen koron rahastot

Kolmas lyhytaikainen sijoitustapa on lyhyen koron rahasto, joka soveltuu hyvin yritykselle kassahallinnan välineeksi käyttötilin rinnalle. Sitä voi tietyissä tapauksissa pitää pankkitilin korvikkeenaakin. Yritykselle rahasto sopii käyttötilin rinnalle ja se tarjoaa yrityksen käyttötiliin nähden huomattavasti parempaa tuottoa rahoille. Yritykselle lyhyen koron rahastoissa on riski hyvin pieni. Lyhyen koron rahastoissa on yrityksellä mahdollisuus nostaa varat pois heti, kun se niitä tarvitsee. Näiden ominaisuuksien takia lyhyen koron rahastot soveltuvat hyvin lyhytaikaiseen yrityksen varojen säilyttämiseen tai vararahastoksi yrityksen yllättäviin menoihin. Erona rahamarkkinatalletukseen ja talletustiliin talletus- tai nostorajoituksitta on, että yleisesti rahastoyritykset suosittelevat yli kolmen kuukauden mutta alle 12 kuukauden pituisia sijoituksia. Koska yrityksellä on mahdollisuus ottaa rahat pois heti kun se haluaa, sijoitus soveltuu lyhyemmäksikin ajaksi.

Sijoituskohteina lyhyen koron rahastoissa ovat yleisesti määräaikaiset talletukset, kuntien ja valtioiden sekä yritysten liikkeeseen laskemat joukkolainat. Tuottona on näissä rahastoissa markkinakoron suuruinen tuotto josta vähennetään kulut. Tuotosta vähennetään 30 % vero ennen maksamista yrityksen tilille. Suurimpina riskeinä lyhyen koron rahastoissa on inflaatio ja korkoriski. Inflaation suhteen tuotosta vähennetyn veron jälkeen jäljelle jäävä tuotto ei anna suojaa inflaatiosta. Tämän takia lyhyen koron sijoitus ei sovellu pitkäaikaiseksi sijoitustavaksi. Korkoriski on hyvin pieni ja korkotason tulisi nousta todella jyrkästi hyvin lyhyessä ajassa, jotta rahastojen arvo pienenesi. (Lyhyen koron rahasto sopii lyhytaikaiseksi sijoitukseksi, Investori)

Esimerkkinä otetaan kuukauden ajanjakso 100 000 euron sijoituksella. Erona kahteen edelliseen on, että yritys pystyy pitämään summan sijoitettuna kokonaisen kuukauden. Otetaan esimerkkilaskelmiin kaksi eri lyhyen koron rahastoa, joissa molemmissa on kuluna vuosittainen hallintopalkkio 0,40 %. Esimerkkilaskelmassa 1 Op-pankilta otetaan vertailuun OP-Euro A rahasto, joka on hyvin pieniriskinen ja tarjoaa kuukausituotoksi 0,05 % (Rahasto kurssit. 2012). Tuotosta veloitetaan 30 % lähdevero.

Kuukausituotoksi saadaan seuraavaa

$$K=k*p \quad (6)$$

Kaavassa K on kasvanut pääoma, k on sijoitettu pääoma ja p on korkokanta.

Kuukausituotoksi saadaan seuraavaa $100000 * 1,0005 = 100\,050$ euroa

OP-Euro A rahasto antaa kuukausituotoksi 50 euroa, josta vähennetään vuosittainen hallintapalkkio 0,40 %. Kuukausitasolla hallintapalkkio on 0,033 %, joten kuukausituotoksi saadaan $50 - 0,033 \% = 48,35$ euroa. Tästä vähennetään vielä 30 % vero, eli lopulliseksi tuotoksi saadaan $48,35 - 30 \% = 33,85$ euroa.

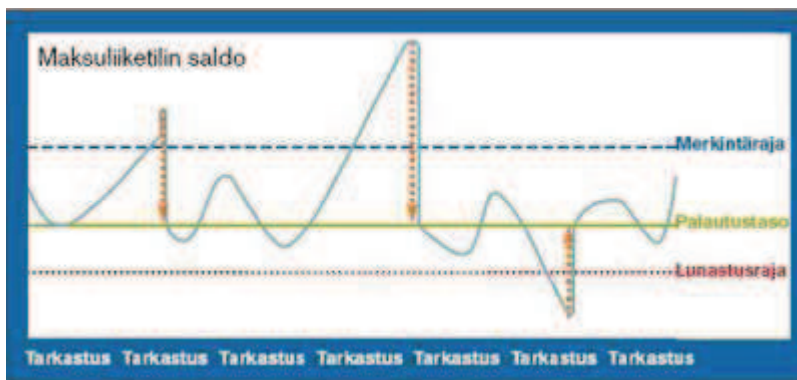
Esimerkkilaskelmassa 2 vaihtoehdoksi otetaan Tapiolan tarjoama Lyhytkorko-rahasto joka tarjoaa 0,23 % tuoton kuukaudelle. (Lyhytkorko. 2012). Tuotosta vähennetään 30 % lähdevero ennen tilille maksamista.

Tuoton saamiseksi käytetään kaavaa (6). Kuukausituotoksi saadaan seuraavaa: $100000 * 1,0023 = 100\,230$ euroa. Tapiolan lyhytkorko-rahasto antaa kuukausituotoksi 230 euroa, josta vähennetään pankin perimä vuosittainen hallintapalkkio 0,40 %. Kuukausitasolla hallintapalkkio on 0,033 %, eli kuukausituotoksi saadaan $230 - 0,033 \% = 222,41$ euroa. Lopulliseksi tuotoksi saadaan $222,41 - 30 \% = 155,69$ euroa.

9.5 Rahastosiirtopalvelu

Edellä mainittuja hieman monimutkaisempi lyhytaikainen sijoitustapa on rahastosiirtopalvelu. Rahastosiirtopalvelun tarkoitus on tarjota yritykselle tehokkuutta kassanhallintaan tuoton ohella. Palvelun toiminta on suhteellisen yksinkertaista, kun ymmärtää kuinka se toimii ja saa pankin kanssa sovittua säännöt joilla yritys toimii. Rahastosiirtopalvelu on yrityksen kassanhallintoon tarkoitettu kassavarojen seurantapalvelu, jonka avulla yrityksen varoja pankin toimesta siirretään automaattisesti käyttötililtä sijoitusrahastoon ja takaisin käyttötilille. Sijoittamisesta vastaavan ei tarvitse kuin sopia pankin kanssa saldosumman, jonka jälkeen pankki voi sijoittaa yrityksen saldon ylittävät varat rahastoon tai rahastoihin. Ajatuksena on, että kun yrityksen käyttötilin saldo laskee yrityksen ja pankin sopiman saldorajan alle, siirtää pankki automaattisesti sijoitetut rahat takaisin tilille seuraavaksi pankkipäiväksi. Yrityksellä on myös mahdollisuus pyytää pankilta sijoittamansa rahat takaisin tilille vaikka tilin saldo ei ole laskenut sovitun saldorajan alle. (Rahastosiirtopalvelu. 2011.)

Kuviossa 3 on selvitetty, kuinka järjestelmä käytännössä toimii, kun yritys on ottanut rahastosiirtopalvelun käyttöönsä. Yritys sopii palvelun ottaessa pankin kanssa yhtenä tasona merkintärajan jossa pankki voi merkitä sijoituksia yrityksen varoista. Toisena tasona sovitaan palautustaso, minkä verran tilillä on oltava rahaa sijoittamisen jälkeen ja minkä verran tilille on palautettava saldon alittaessa lunastusrajan. Kolmanneksi ta- soksi sovitaan edellä mainittu lunastusraja, jonka jälkeen pankin tulee palauttaa yrityk- seltä sijoitettua rahaa palautustasoon asti. Tilin saldolle tehdään sovituin väliajoin tar- kistuksia saldon suhteen. Kun sovittu saldoraja ylittyy, sijoittaa pankki tililtä kaikki varat mitkä ovat yli sen tason, jonka pankki ja yritys ovat sopineet. Kun tarkistusta tehtäessä tilin saldo on alle sovittun saldorajan, rajan, jolla sijoitettua rahaa tulee palauttaa takai- sin tilille, pankki palauttaa sijoitettua rahaa tilille. Palautettava määrä on sellainen, että tilin saldo palaa sovitul- le palautustasolle, ei välttämättä kaikkia sijoitettuja varoja. (Ra- hastosiirtopalvelu. 2011.)

Tarkastus = sovittu ajankohta, jolloin tilin saldo tarkistetaan.

Palautustaso = sovittu saldoraja, johon tilin saldo palautuu rahastomerkin- nän tai – lunastuksen jälkeen.

Merkintäraja = tilin saldo, jonka ylittyessä varoja siirretään rahastoon.

Lunastusraja = tilin saldo, jonka alittuessa varoja siirretään takaisin tilille.

Kuvio 3. Automaattiset siirrot (Automaattiset siirrot. 2011).

Etuna yritykselle rahastosiirtopalvelussa on, että se tarjoaa yrityksen taloushallinnon resurssien vapauttamista muihin asioihin ja samalla yrityksen kassanhallinta tehostuu. Sijoittamisesta vastaavan henkilön ei tarvitse itse huolehtia yrityksen sijoituksista, joten hän voi keskittää kaiken ajan päätyöhönsä. Pankki sijoittaa mahdollisen sijoitettavan summan yrityksen kanssa sovituksi haluttuun rahastoon. Pankkien käyttämät rahastot rahastosiirtopalvelussa ovat pitkälti rahamarkkinarahastoja, jotka sijoittavat pääasiassa lyhyisiin joukkolainoihin sekä rahamarkkinavälineisiin. Tällä hetkellä Nordea pankki sijoittaa Nordea Lyhyt Korko- tai Nordea Korkorahastoihin rahastosiirtopalvelussa.

Rahamarkkinavälineinä pankit käyttävät muun muassa sijoitus-, kunta- ja yritystodistuksia, joiden laskijoina toimivat valtiot, rahoituslaitokset, kunnat ja yritykset. Rahastot, joihin pankit sijoittavat, ovat pieniriskisiä. Tämän takia yritys voi sijoittaa niihin varojaan, joita se tarvitsee lyhyenkin ajan kuluttua.

Yritys voi seurata rahastosiirtopalvelun tapahtumia omasta verkkopankista. Näin se saa heti halutessaan käyttöönsä uusimmat tiedot sijoituksista. Palvelusta ei peritä yritykseltä mitään maksuja. Yritys maksaa kuitenkin normaalisti rahastosijoittamisesta perityt kulut pankille. Lisäksi tuotosta maksetaan lähdevero 30 %. Rahastot voivat tarjota tuottoa yrityksen kassavaroille lyhyelläkin aikavälillä ja näin ollen ilmainen rahastosiirtopalvelu on hyvä vaihtoehto kassanhallinnan järjestelmään. (Rahastosiirtopalvelu. 2011.) Tuottomahdollisuutena yrityksellä on rahastojen arvon nousun mukainen tuotto. Vähimmäistuotoksi voidaan olettaa laskettujen todistuksien sovittu tuotto. Todistuksisahan sovitaan sille tietty arvo, jonka laskija maksaa todistuksen ostaneelle. Tuotto voi vaihdella eri rahamarkkinarahastojen mukana ja tämän takia tiettyä oletustuottoa ei voi sanoa.

Riskinä rahastosiirtopalveluissa on joukkolainojen mitätöityminen ja rahastojen arvojen laskeminen. Tällainen tilanne on käytännössä mahdollista vain maailmantalouden romahtamisessa. Valtioiden ja kuntien kohdalla mahdollista on vararikkoon joutuminen. (Rahastosiirtopalvelu. 2011.) Muutamalla maalla on Euroopassa tällainen tilanne lähellä. Maailmantalouden tilanne voi myös heikentää yritysten maksukykyä maksaa takaisin lainojaan, mikä mitätöisi esimerkiksi niiden laskemat yritystodistukset. Käytännössä on kuitenkin lähes mahdotonta, että valitun hajautetun rahaston kaikki joukkolainat ja rahamarkkinavälineet menettäisivät arvonsa. Tällainen riski on kuitenkin ainakin teoriassa olemassa.

Esimerkkilaskelmassa yritys on sopinut rajan pankkitilille, joka mahdollistaa sen tekemään kuukauden sijoituksen 100 000 euron summalla. Tämä vaatii, ettei yrityksellä tule tilannetta, jossa se tarvitsisi kaikki varansa laskujen maksuun vaan sillä on tilillä tarvittava summa kuukauden laskujen maksuun sijoitettavan summan lisäksi. Rahastoksi Nordealta otetaan pienen riskin Korke Kasvu A-rahasto, riski on 1 (riski asteikolla 1-7), ja tuotto on 0,02 % kuukaudelle. Kyseessä on Nordean antama kumulatiivinen tuotto lokakuulle 2012. Toinen vertailurahasto on myös pienen riskin Lyhyt Korke Kasvu A, riski on 1 (riskiasteikolla 1-7), jonka kumulatiivinen tuotto lokakuulle 2012 on 0,01 %. (Rahastot Nyt. Nordea 2012.) Yritys voi itse sopia tarkemmin pankin kanssa sovittua

riskistä ja rahastoista, jotka silloin sopivat mutta nämä molemmat sopivat hyvin tässä tapauksessa turvalliseen sijoitukseen. Esimerkkiin 1 otetaan Korke A Kasvu. Korke kasvu A-rahasto, jonka tavoite on tuottaa yli 3kk Euriborin, on riskittömin rahastosijoitus. Hallinnointipalkkio vuodessa on Korke A kasvussa 0,40 % tuotosta.

Tuotoksi 100 000 euron sijoitukselle 0,02 korolla saadaan käyttämällä kaavaa (6) seuraavaa: $100\,000 * 1,0002 = 100\,020$ euroa. Tästä lasketaan kuukaudelle hallinnointipalkkio pois eli $20 - 0,033 \% = 19,34$. Lisäksi tuotosta vähennetään 30 % lähdevero ennen lopullista tuottoa. Eli lopullinen tuotto on $19,34 - 30 \% = 13,54$ euroa lokakuussa. On kuitenkin hyvä muistaa, että tällä hetkellä Euribor-korot ovat hyvin alhaiset. Kun tuottotavoitteena on vain hieman ylittää se, niin tuotto jää tällä hetkellä hyvin olemattomaksi.

Esimerkki 2 tuottolaskelmaan otetaan Lyhyt Korke A kasvu. Hallinnointipalkkio vuodessa on Lyhyt Korke A kasvu 0,25 % tuotosta. Sijoitussumma on edelleen 100 000 euroa ja koroksi saadaan 0,01 %, tuotoksi saadaan käyttämällä kaavaa (6) seuraavaa: $100\,000 * 1,0001 = 100\,010$ euroa. Tästä lasketaan kuukaudelle hallinnointipalkkio pois eli $10 - 0,021 \% = 9,79$. Lisäksi tuotosta vähennetään 30 % lähdevero ennen lopullista tuottoa. Tuottoa tulisi $9,79 - 30 \% = 6,85$ euroa lokakuussa.

Kuten edellä mainituista laskelmista huomaa on erittäin tärkeitä pankin kanssa sopia tarkasti käytettävistä pelisäännöistä ja niitä on hyvä päivittää aika-ajoin. Korot vaihtelevat välillä hyvinkin nopeasti ja samalla rahastojen tuotot heilahtavat hyvinkin jyrkästi. Tällä hetkellä euroboriin verrannolliset rahastot ovat hyvin heikkotuottoisia. Tämän takia rahastosiirtopalvelussa ei voi kaikkea täysin jättää pankin tehtäväksi vaan on hyvä välillä käydä päivittämässä tilanne pankissa yrityksen osalta.

9.6 Valtion velkasitoumus

Valtion velkasitoumus on yrityksen kassanhallintaan turvallinen sijoituskohte. Velkasitoumus on valtion liikkeelle laskema jälkimarkkinakelpoinen haltijavelkakirja. Haltijavelkakirjan sijoitusaika vaihtelee yhden päivän ja yhden vuoden välillä. Sijoituksille ilmoitetaan Valtiokonttorin toimesta eräpäivä etukäteen. Eräpäivä kertoo kuinka pitkä sijoitusaika kyseisellä velkakirjalla on mutta jälkimarkkinakelpoisuuden takia yritys voi

myydä sen eteenpäin ennen eräpäivää. Minimisijoitus valtion velkasitoumuksen kohdalla on 100 000 euroa ja sijoitettavaa määrää voi kasvattaa 10 000 euron erissä. Velkasitoumuksen kohdalla yritys tarvitsee sijoituksen arvo-osuusmuotoisuuden takia arvo-osuustilin. (Valtion velkasitoumus. 2011.) Tuottona valtion velkasitoumuksella on eräpäivälle määritelty sovittu korkotuotto, joka maksetaan sijoitetun pääoman lisäksi. Saatu tuotto katsotaan korkotuotoksi ja siitä peritään 30 % lähdevero

Valtion velkasitoumuksessa on pienin riski rahamarkkinasijoituksista. Riski muodostuu vain siitä, että valtio menettää maksukyvyyn eli joutuu vararikoon. Vaikka Euroopassa muutama maa on joutunut lähelle vararikkoa, niin valtion velkasitoumusta voidaan pitää sijoituksena, jolla on matala riski.

Esimerkkilaskelman tekemistä vaikeuttaa nykyinen maailmantalouden tilanne. Suomen valtion kuuden kuukauden maksusitoumusten korko laski 31.5.2012 jälkimarkkinoilla 0,015 prosenttiin. Suomen valtion koron laskuun on suurimpana syynä se, että useat Euroopan maat ovat ajautuneet talousvaikeuksiin. Vaikutusta on myös sillä, että talousvaikeuksista johtuen sijoittajat hakevat turvasijoituksia rahoilleen ja hyväksyvät alhaisia korkoja sijoituksilleen. Myös poikkeustoimien avulla alhaiseksi painettu yleinen korkotasoa vaikuttaa laskevasti korkoon. Kyseessä on ensimmäinen kerta, kun käytännössä nollakorolla käydään vaihtoa Suomen valtion velkapapereilla. (Suomen valtionlainojen korko alimmillaan 16 vuoteen. 2012.) Tämän vuoksi esimerkkilaskelman tuotto jää hyvin alhaiseksi ja tällä hetkellä yrityksen ei kannatta käyttää Valtion velkasitoumuksia kassanhallinnan sijoituskohteena.

Tuotoksi saataisiin kyseisellä 0,015 prosentin korolla, sijoitettu summa 100 000 euroa ja käyttämällä kaavaa (6) seuraavaa: $100\,000 * 1,00015 = 100\,015$ euroa. Kun veloiteetaan vielä 30 % lähdevero, niin tuotoksi saadaan $15 - 30\% = 10,50$ euroa

Tuotoksi saataisiin 10,50 euroa, jos nyt myytäisiin jälkimarkkinoilla 6 kuukauden valtion maksusitoumus

9.7 Todistukset

Erilaiset todistukset sopivat hyvin kassavarojen sijoittamiseen kassanhallinnan kannalta, koska todistukset ovat lyhytaikaisia sijoituskohteita ja ne ovat jälkimarkkinakelpoisia. Jälkimarkkinakelpoisuus tarkoittaa, että sijoituksen voi myydä ennen sovittua erä-

päivää. Todistusten sijoitusaika alkaa yhdestä päivästä, ja pisimmillään se voi olla yhden vuoden. Niiden laskettu tuotto on eräpäivänä yrityksen tilille maksettava yrityksen sijoittama pääoma ja sille maksettu korko. Jos todistus myydään ennen eräpäivää, tuotto on myyntihetkellä noteerattava korko sijoituksen loppuajalle. Seuraavissa alaluissa on käsitelty kolme erilaista todistusta, joita yritys voi käyttää lyhytaikaisena sijoitustapana. Esimerkkien minimisummina käytetään Nordean vaatimia summia. Minimisummat voivat vaihdella pankeittain. Tämän johdosta ennen lopullista sijoituspäätöstä johonkin todistukseen tulisi kysyä oman pankin edellyttämät minimisummat. Todistuksista saatu tuotto lasketaan korkotuotoksi, ja tämän vuoksi verottaja perii tuotosta 30 % lähdeveron.

9.7.1 Yritystodistus

Yritystodistus on tyypillisen todistuksen lailla lyhytaikainen sijoituskohde ja se on jälkimarkkinakelpoinen. Yritystodistuksessa minimisijoitussumma on esimerkiksi Nordealla 100 000 euroa ja yritys voi tehdä lisäsijoituksia 100 000 euron erissä. Sijoitusaika on yhdestä päivästä yhteen vuoteen. Yritystodistuksessa sijoituksen tekohetkellä sovitaan yritystodistuksen arvo ja sille sovitaan pituus sekä korko, jolloin saadaan ostetulle todistukselle nimellisarvo. Todistuksen umpeuduttua saa yritystodistukseen sijoittanut yritys sijoittamansa summan lisäksi todistukselle sovittun koron mukaisesti korkotuoton tilillensä eli todistuksen nimellisarvon. Yritystodistus on myös mahdollista myydä takaisin pankille ennen sovittua eräpäivää sen jälkimarkkinakelpoisuuden takia. Saatuun tuottoon vaikuttaa sillä hetkellä noteerattava korko, joka on määritelty sijoituksen loppuajalle. (Yritystodistus. 2011.)

Yritystodistus on yrityksen liikkeeseen laskema velkakirja, jossa se hankkii rahoitusta rahoitustarpeensa kattamiseksi. Yritystodistuksen riski määräytyy pitkälti todistuksen laskevan yrityksen tilanteesta. Mitä vakavaraисempi yritys, sitä pienempi riski todistuksessa on. Riskinä yritystodistuksessa on yrityksen joutuminen maksukyvyttömäksi, jolloin se ei pystyisi lunastamaan todistusta takaisin. Todisteesta saatava korko on myös suhteessa yrityksen tilanteeseen. Pieni riski tarjoaa pienen koron. (Yritystodistus. 2011.)

Esimerkkilaskelmassa ei käytetä esimerkkinä oikeata yritystodistusta. Syynä tähän on, ettei tällaista tietoa ole saatavilla kuin pankista varta vasten kysymällä. Tämän takia

esimerkissä käytetään keksittyä todistusta mutta lukujen paikalle on helppo lisätä mahdollisen yritystodistuksen hinta. Ostetaan yrityksen X 3 kuukauden yritystodistus jonka nimellisarvo on 100 000 euroa. Maturiteetti, laina aika, on 90 päivää ja tuottovaatimus on 3 %. Tulosta veloitetaan lopuksi 30 % lähdevero. Käytetään kaavaa (4). Yritys myy todistuksen ensimmäisen kuun lopussa, eli 30 päivä. Tällöin laskentakaava on (5). Ensiksi lasketaan hinta todistukselle jos se pidettäisiin koko sijoitusajan, eli 3 kuukautta

$$\text{Hinta} = \frac{100\,000}{1 + (0,03 \times 90 / 360)} = 99\,255,58$$

Yritys päättää kuitenkin myydä todistuksen 30 päivän kuluttua, jolloin maturiteettia on jäljellä 60 päivää ja todistuksen ostonoteeraus on 3,1 %. Hinnaksi saadaan seuraava

$$\text{Hinta} = \frac{100\,000}{1 + (0,031 \times 60 / 360)} = 99\,458,99$$

Toteutuneeksi tuotoksi kuukauden sijoitukselle saadaan $99485,99 - 99255,58 = 230,41$ euroa. Tästä verottaja veloittaa vielä 30 %. Lopulliseksi tuotoksi saadaan $230,41 - 30\% = 161,29$ euroa

9.7.2 Sijoitustodistus

Pankit laskevat arvo-osuusmuotoisina velkakirjoina sijoitustodistukset liikkeelle. Sijoitustodistus on jälkimarkkinakelpoinen rahoitustuote. Sijoitusaika on minimissään yksi päivä ja maksimissaan sijoitus voi olla yhden vuoden pituinen. Yrityksen ja pankin välillä sovitaan sijoituksen teko hetkellä päivä, jolloin tililtä sijoitustodistuksen diskonttoarvo (sijoitettava pääoma) veloitetaan. Eräpäivänä yrityksen tilille maksetaan yrityksen sijoittama pääoma ja sille maksettu korko. (Sijoitustodistus. 2011.) Yritys voi myös myydä hankkimansa sijoitustodistuksen jälkimarkkinakelpoisuuden ansiosta pankille takaisin ennen sen eräpäivää. Tällöin sijoitustodistuksen arvoksi tulee sen hetkinen todistuksen markkinahinta. Sijoitustodistuksessa minimi sijoitus on esimerkiksi Nordeassa 100 000 euroa. Yritys voi kasvattaa sijoituksen määrää 10 000 euron erissä. Sijoitustodistus eroaa muista todistuksista siinä, että sijoitustodistuksen hankkimiseen yritys tarvitsee arvo-osuustilin todistuksen arvo-osuusmuotoisuuden johdosta. Riskinä sijoitustodistuksessa on sen liikkeelle laittaneen yrityksen joutuminen maksukyvyttömäksi, jolloin yritys ei pystyisi lunastamaan laskemaansa sijoitustodistusta takaisin. (Sijoitustodistus. 2011.)

Esimerkkilaskelmana voidaan käyttää yritystodistuksen esimerkkiä ja syynä ovat samat perustelut kuin yritystodistuksessa. Tietoja on hyvin vaikea saada ja pankista ne saatuaan on helppo kaavaan ne asettaa. Tämän takia sijoitustodistuksesta ei tässä työssä tule omaa esimerkkiä.

9.7.3 Kuntatodistus

Kuntatodistus on kunnan liikkeelle laskema sijoitustodistus. Sijoitusperiodi on lyhyemmillään yksi päivä ja enintään yksi vuosi. Yrityksen ja pankin sijoituksen tekohetkellä sovitaan päivä, jolloin tililtä sijoitustodistuksen diskonttoarvo (sijoitettava pääoma) veloitetaan. Eräpäivänä yrityksen tilille maksetaan yrityksen sijoittama pääoma ja sille maksettu korko. Yritys voi myydä todistuksen ennen eräpäivää. Minimisijoitus kuntatodistukselle on Nordeassa 100 000 euroa ja sitä voi kasvattaa 10 000 euron erissä. Kuntatodistuksessa yritys ei tarvitse arvo-osuustiliä koska tili on paperimuotoinen. (Kuntatodistus. 2011.) Riskin suhteen kuntatodistus on erittäin matalariskinen sijoitus. Riski muodostuu kunnan maksukyvyyn heikentymisestä ja todistuksen takaisinmaksukyvyttömyydestä

Esimerkkilaskelmassa käytetään Lohjan kaupungin 5.7.2012 laskema kuntatodistus. Yritys ostaa 100 000 euron kuntatodistuksen, jonka maturiteetti on 35 päivää ja korko on 0,34 % (Pöytäkirja 04/2012. Lohja Kaupunki 2012). Yrityksellä on mahdollisuus pitää koko 35 päivää sijoitus itsellään, käytetään laskenta kaavaa (4). Kun yritys pystyy pitämään sijoituksen eräpäivään 10.8.2012 asti, niin tuotto on seuraava

$$\text{Hinta} = \frac{100\,000}{1 + (0,0034 \times 35 / 360)} = 99\,966,96$$

Yritys maksaa kuntatodistuksesta 99966,06 euroa ja myy sen 100 000 eurolla, niin yritys saa tuottoa 33,04 euroa. Tästä vähennetään vielä 30 % lähdeverona, lopullinen tuotto on $33,04 - 30\% = 23,13$ euroa

10 Sijoitustapojen tuotot

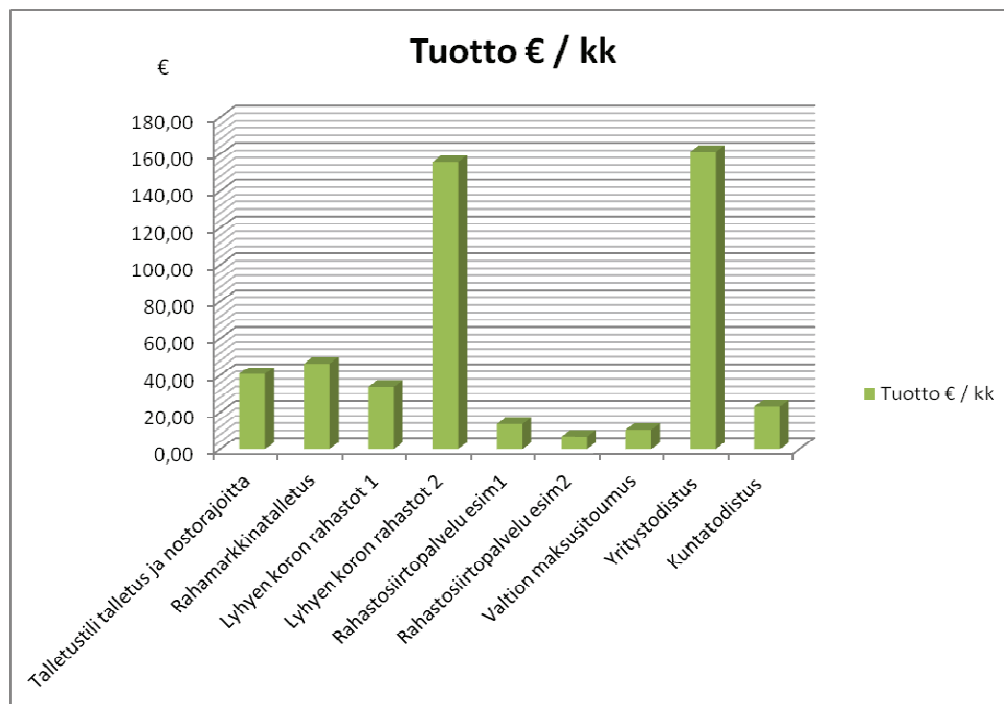
Edellisen luvun sijoitustapojen tuotot on kerätty yhteen taulukossa 5. On tärkeitä huomioida, että korot ovat suuntaa antavia ja tarkat korot selviävät vasta pankista kysymäl-

lä. Kuitenkin tulokset näyttävät, millaisesta tuotosta puhutaan, kun sijoitetaan mahdollisimman pieniriskisesti.

Taulukko 5. Sijoitusmenetelmien tuotot.

Sijoitusmenetelmä	Tuotto € / kk
Talletustili talletus ja nostorajoitta	40,80
Rahamarkkinatalletus	46,40
Lyhyen koron rahastot 1	33,85
Lyhyen koron rahastot 2	155,69
Rahastosiirtopalvelu esim1	13,54
Rahastosiirtopalvelu esim2	6,85
Valtion maksusitoumus	10,50
Yritystodistus	161,29
Kuntatodistus	23,13

Vertailun helpottamiseksi on kuviossa 4 kaikki sijoitustavat laitettu rinnakkain. Kuten vertailusta hyvin selviää, on tuotto suhteellisen tasaista ääripäitä lukuun ottamatta.

Kuvio 4. Sijoitusmenetelmien tuotot 2.

Saaduista tuotoista selviää hyvin riskin ja tuoton suhde. Yritystodistusta ja rahamarkkinatalletusta ei voi verrata muihin, sillä yritystodistus ei perustu todelliseen liikkeelle laskettuun yritystodistukseen eikä rahamarkkinatalletus ole pankin suoraan tarjoama

korkeus vaan oletus. Tapiolan lyhyen koron rahaston hyvän tuoton (taulukossa 5 ja kuviossa 4 lyhyen koron rahastot 2 on Tapiolan rahasto) selittää pitkälti sen rakenne. Siinä on hyödynnetty lyhyiden korkojen laskua hieman lisäämällä lyhyehköjä kiinteäkorkoisia velkakirjoja. Näin ollen tuotto on suurempaa, kun korot ovat hyvin alhaiset, ja tämän vuoksi tällä hetkellä pienestä riskistä huolimatta Tapiolan lyhyen koron rahaston tuotto on esimerkiksi Op-pankin lyhyen koron sijoitusta parempi. Muuten tuotot ovat suhteellisen alhaisia, mutta samalla sijoitettavan summan menettämisen riski on todella pieni näissä sijoitustavoissa. Op-pankin rahastosijoituksen tuotto on tarkoitus olla hieman euriboria korkeampi. Kun tällä hetkellä euribor ja muut korot ovat ennätysalhaalla, on rahaston tuotto pieni.

Tämänhetkinen alhainen korkotaso ja euromaiden ongelmat painavat tuoton alaspäin myös rahastosiirtopalvelun, valtion maksusitoumuksen ja kuntatodistuksen kohdalla. Varsinkin valtion maksusitoumus on tällä hetkellä huono tuoton antaja, kun sijoittajat käyttävät Suomen valtion lainoja turvasatamina. Kuntatodistus antaa alhaisen korkotason vuoksi huonosti tuottoa. Tämän hetken alhaisen korkotason vuoksi kunnat saavat pankista lainaa hyvin pienellä korolla. Tämä heijastuu suoraan sijoittajille annettaviin kuntatodistuksiin.

11 Pohdinta

Yrityksen omista tavoitteista ja sovituista riskinottamisen rajoista on pitkälti kiinni kuinka hyödyllistä lyhyen aikavälin sijoittaminen on yrityksen mielestä. Lyhyen aikavälin sijoittaminen lähtee ajatuksesta, että sijoitus on turvallinen ja yrityksellä on todella pieni mahdollisuus menettää sijoittamansa summa. Tämän takia myös tuotto on suhteellisen pientä ja voi tuntua liian pieneltä tehtyyn työmäärän nähden. Yrityksen valitsemasta sijoitustavasta riippuen voi yhdellä sopimuksella pankin kanssa saada tuottoa yli inflaation ja näin ollen vähintäänkin pientä lisätuottoa varsinaisen yritystoiminnan rinnalla. Toisaalta toiset tavat voivat vaatia sijoittamisesta vastaavalta henkilöltä viidestä kymmeneen minuuttia joka päivä ja tuotto jää alle inflaation. Näin ollen voi monella herätä mielessä kysymys sijoittamisen järkevyydestä. Kuitenkin tällaisessakin tapauksessa olisi hyvä muistaa, että tämä pienikin tuotto lisättynä sijoitettuun summaan on enemmän kuin alkuperäinen summa, jos sitä ei sijoiteta. Vaikka tuotot voivat tuntua nopeasti ajateltuina pieniltä, on hyvä muistaa, että tuotto on ylimääräistä hyvää yritykselle päätoimen rinnalla.

Tällä hetkellä maailman talous on poikkeuksellisessa myllerryksessä Euroopassa. Tämän takia tuotot ovat suhteellisen alhaisia. Kun korot aikanaan lähtevät nousuun, niin myös lyhyen aikavälin sijoitusten tuotot nousevat. Tämän takia ei kannata täysin hylätä ajatusta lyhyen aikavälin sijoittamisesta vaan ennemminkin yrittää saada nyt se tuotto, joka on mahdollista ja odottaa samalla talouden tilanteen muuttumista. Työssä tutkittujen sijoitustapojen tuotot vaihtelevat vuositasolla 82,20 eurosta 1868,28 euroon, jos yritystodistusta ei oteta mukaan. Tämä tuotto on puhdasta tuloa, josta on verot ja muut kulut vähennetty. Vaikka saatu tuotto vaikuttaa hyvin pieneltä, niin on hyvä ymmärtää, että saadulla tuotolla voidaan esimerkiksi tarjota yrityksen työntekijöille ylimääräinen virkistäytyminen. Tällä tavalla ei kuitenkaan lisätä yrityksen kuluja ja se voi parantaa työntekijöiden työhyvinvointia.

Ennen sijoittamista tehdyt yrityksen sisäiset tutkimukset rahoitussuunnittelun ja sijoitussuunnittelun muodossa antavat yrityksen johdolle arvokasta tietoa yrityksen tilasta vaikka ne eivät johtaisi sijoittamiseen. Varsinkin rahoitussuunnittelu olisi tärkeä tehdä jokaisessa yrityksessä eritoten, jos taloudellinen tilanne ei ole täysin vakaa. Rahoitussuunnittelussa kassanhallinnan ja rahavirtojen suunnittelun avulla yritys pyrkii saamaan mahdollisimman hyvän tuoton likvideille varoilleen sekä kohdentamaan tulevat ja lähtevät rahavirrat. Näiden suunnittelu auttaa myös yrityksen normaalitoiminnan pyörittämisessä. Laskut saadaan maksettua ajallaan ja yrityksen taloudellinen tilanne on tiedossa tarkemmin.

Mielestäni edellä mainitut perustelut ovat sellaisia, että jokaisen yrityksen olisi tärkeätä tehdä yritykselle rahoitussuunnittelu ja, jos yrityksellä on ylimääräisiä varoja tilillä edes hetkellisesti, niin sijoitussuunnitelma. Sijoittamiseen käytetty aika ei ole kovinkaan suuri ja tuottona saadaan puhdasta tuottoa yrityksen päätoimen rinnalla. Pankkitilillä makava raha ei anna mitään ylimääräistä tuottoa yritykselle vaan päinvastoin. Joten on hyvin epäedullista yrityksen kannalta seisottaa tilillä rahaa joka menettää arvoa. Pienikin tuotto on aina parempi kuin tappio. Lisäksi on hyvä ymmärtää, että kun sijoitettavia varoja alkaa olla enemmän niin myös sijoitusten tuotto nousee rahamääräisesti ja tuotto voi nousta suhteessakin pienempiin summiin.

12 Yhteenveto ja työn arviointi

12.1 Yhteenveto

Työn tavoitteena oli tutkia, miten yrityksen olisi hyvä lähestyä lyhyenajan sijoittamisen aloittamista. Lyhytaikaisesti sijoitetaan varoja, joita ei ole mahdollisuus menettää. Työssä lähdettiin miettimään, kuinka riskit minimoitaisiin ja samalla tuotto maksimoitaisiin. Tavoitteena oli luoda työ, jonka avulla voi perehtyä lyhytaikaiseen sijoittamiseen.

Kun yritys lähtee sijoittamaan ylimääräisiä varojaan, se voi lähteä tekemään sen ilman suurempia suunnitelmia ja kysyä pankilta jonkin sopivan sijoitustavan. Tuotossa ei välttämättä huomaa, että yritys ei ole juurikaan paneutunut sijoittamiseen. Suurin ero syntyy, kun asiat alkavat mennä huonosti ja riskit toteutuvat. Ilman suunnitelmallisuutta voi menetetty sijoitettu summa olla yrityksen kannalta kohtalokasta. Tämän vuoksi olisi hyvin tärkeitä yrityksen kannalta, että aluksi tehdään perusteellinen rahoitussuunnitelu. Rahoitussuunnittelussa selviää hyvin, mikä on yrityksen senhetkinen tila ja se kuinka yrityksen rahavirrat liikkuvat. Vaikka rahoitussuunnittelussa ilmenee, että yrityksen ei ole mahdollista ruveta sijoittamaan varojaan sillä hetkellä edes lyhytaikaisesti, se antaa varmasti yrityksen johdolle tietoa siitä missä tilassa yritys on. Tämä voi antaa vielä mahdollisuuden puuttua ongelmiin ja kääntää suunta. Kun rahoitussuunnittelu tehdään huolellisesti, pystytään sijoitettava summa laskemaan tarkasti ja näin saadaan maksimaalinen summa sijoitettavaksi ja tätä kautta maksimaalinen tuotto.

Kun rahoitussuunnitelma näyttää, että sijoittaminen on mahdollista, on hyvin tärkeitä, että seuraavaksi yritys tekee sijoitussuunnitelman. Sijoitussuunnitelmassa yritys tekee selvät pelisäännöt sijoittamiselle. Esimerkiksi on tärkeitä määritellä, millaisia riskejä yritys on valmis ottamaan sijoittamisessa. Kirjallinen suunnitelma takaa sen, että suunnitelmia on helppo päivittää ja ohjeet on helposti otettavissa tarkasteluun, kun tarve sellaiseen tulee. Kun ohjeita noudatetaan, niin riskien toteutuessa koko yritys kantaa vastuun eikä yksittäinen työntekijä joudu vastuuseen tapahtuneesta. Tämä on erittäin tärkeitä varsinkin sijoittamisesta vastuussa olevalle henkilölle. Hän ei välttämättä pysty estämään riskin tapahtumista mitenkään. Hyvin tehty rahoitussuunnitelma ja sijoitussuunnitelma ovat käyttökelpoisia vaikka yritys kasvaisi huomattavasti tai se joutuisi hetkeksi lopettamaan sijoittamisen. Molempien suunnitelmien olisi hyvä olla hyvin tehtyinä sellaisia, että niitä voi helposti päivittää yrityksen tilanteen mukaan.

Kun rahoitussuunnitelma ja sijoitussuunnitelmat on tehty, on yrityksen aika kääntää katse mahdollisiin lyhyen ajan sijoitustapoihin. Lyhyen aikavälin sijoitustavat tarjoavat suhteellisen riskitöntä tuottoa. Tuotot jäävät osissa sijoitustavoissa hyvinkin alhaisiksi. Syy on tämän hetken maailmantaloudessa, jossa korot ovat hyvin alhaiset. Kuitenkin saatu tuotto on ylimääräistä tuottoa, joka jäisi saamatta sijoittamatta. Sijoitustapojen korot voivat muuttua hyvinkin nopeasti varsinkin, jos Euroopan talous lähtee nousuun. Tämän takia lyhytaikaiset sijoitukset vaativat hieman enemmän huomioita säännöllisin väliajoin verrattuna siihen, että korot nousevat esimerkiksi edellisen vuosituhaten lopun tasolle. Korokojen nousu voi laskea toisten lyhyen ajan sijoitustapojen tuotto ja nostaa huomattavasti toisten. Tämän takia nyt tuottava sijoitus voi menettää käytännössä kokonaan tuottavuutensa, kun korot nousevat.

12.2 Työn arviointi ja luotettavuus

Opinnäytetyön on tarkoitus olla ohjeistus yritykselle, joka miettii lyhytaikaista sijoittamista. Tässä luvussa on tarkoitus arvioida opinnäytetyön kokonaistoteutuksen tasoa. Tärkeimpinä lähdemuotoina olivat työssä painetut teokset sekä työn aiheita koskevat internetsivut.

Opinnäytetyössä teoriaosuus osoittautui ennakoitua haastavammaksi. Teoriakirjallisuuden löytäminen oli vaikeaa. Suomenkielistä kirjallisuutta aiheesta oli hyvin vähän tarjolla. Lisäksi aihealueen kirjojen kirjoittajien määrä oli hyvin suppea. Uskon kuitenkin käytettyjen kirjallisten lähteiden olleen erittäin luotettavia, sillä ne käsittelivät aihetta laajasti ja syventyneesti. Suhteellisen suppealla kirjavalikoimalla pystyin kuitenkin saamaan teoksista juuri ne tiedot mitä työhön kaipasin. Uskon lähtökohtaisesti kirjallisuuden korkeaan luotettavuuteen, sillä painettu teos vaatii osoituksia luotettavuudesta jo ennen tuotantovaihetta. Lisäksi kirjan tuottaminen on kallista, joten sisällön on oltava relevanttia ja luotettavaa.

Internetsivut oli toinen päälähdetyyppi. Internet sivut joita käytin olivat luotettavia ja varmasti oikeellista tietoa sisältäviä. Erittäin luotettavina internetsivuina ja päivitettyinä voidaan minusta pitää pankkien ja verottajan kotisivuja. Käytin lisäksi lähteinä Kauppa-lehden ja talouteen liittyvien sivujen sisältöä. Nämä lähteet eivät omaa mielestäni niin korkeaa uskottavuutta ja luotettavuutta kuin kirjat tai pankkien ja verottajan sivut. Kui-

tenkin ne lähtökohdiltaan perustuvat painettuun kirjallisuuteen ja selkeästi johdettavissa luotettavasti kirjallisuuden antamista lähtökohdista. Kuitenkin on hyvä huomioida, että laskuissa käytetyt korot ovat suuntaa antavia ja tarkat korot selviävät, kun pankin kanssa sopii sijoitustavasta. Käytettyjen korkojen on tarkoitus olla suuntaa antavia ja siihen mielestäni ne antavat luotettavan kuvan rahamarkkinatalletusta ja yritystodistusta luokkaan ottamatta.

Edellä mainittujen perusteluiden perusteella katson opinnäytetyöni olevan luotettava ja sitä voi käyttää apuna sijoittamista miettiessä ja sijoittamisen alkuvalmisteluiden tekemiseen.

Lähteet

Anderson, Nicholas & Tuhkanen, Jorma 2004. Järkevän sijoittamisen perusteet. Edita, Helsinki.

Andersson, Edward 2006. Johdatus vero-oikeuteen. Talentum, Jyväskylä.

Automaattiset siirrot 2011. Nordea.

[Http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Automaattiset+siirrot/973312.html](http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Automaattiset+siirrot/973312.html). Luettu 15.5.2011

Erola, Marko 2009. Paras sijoitus itsepuolustusopas sijoittajille. Talentum, Helsinki.

Euribor 2012. Kauppalehti.

[Http://www.kauppalehti.fi/5/i/porssi/korot/#euribor](http://www.kauppalehti.fi/5/i/porssi/korot/#euribor). Luettu 16.10.2012.

Hämäläinen, Kari 2005. Sijoittajan käsikirja. Talentum, Helsinki.

Hultkrantz, Johan & Masalin, Björn 2007. Elämäsi rahat. Nemo, Helsinki.

Kallunki, Juha-Pekka & Martikainen, Minna & Niemelä, Jaakko 2003. Ammattimainen sijoittaminen. Talentum, Helsinki.

Kassanhallintatodistus 2011. Nordea.

[Http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Kassanhallintatodistus/968382.html](http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Kassanhallintatodistus/968382.html). Luettu 15.5.2011

Kassavarat tuottamaan 2011. Nordea.

[Http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Neuvoja+sijoittamisesta/Kassavarat+tuottamaan/950802.html](http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Neuvoja+sijoittamisesta/Kassavarat+tuottamaan/950802.html). 15.5.2011

Koponen, Juha 2010. Yrittäjän verokäsikirja. Verotieto Oy, Helsinki

Kuntatodistus 2011. Nordea.

[Http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Kuntatodistus/951272.html](http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Kuntatodistus/951272.html). Luettu 10.5.2011

Leppiniemi, Jarmo & Puttonen, Vesa 2002. Yrityksen rahoitus. WSOY, Porvoo.

Lyhyen koron rahasto sopii lyhytaikaiseksi sijoitukseksi. Investori.

[Http://www.investori.com/b/index.php/2011/02/15/lyhyen_koron_rahasto_sopii_lyhytaikaisek](http://www.investori.com/b/index.php/2011/02/15/lyhyen_koron_rahasto_sopii_lyhytaikaisek). Luettu 10.5.2012

Lyhytkorko 2012. Tapiola.

[Http://www.tapiola.fi/NR/rdonlyres/16F5BD78-E407-460D-98E3-B8040F29FA1F/0/Lyhytkorko.pdf](http://www.tapiola.fi/NR/rdonlyres/16F5BD78-E407-460D-98E3-B8040F29FA1F/0/Lyhytkorko.pdf). Luettu 17.10.2012

Martikainen, Teppo & Martikainen, Minna 2006. Rahoituksen perusteet. 6.uud. painos WSOY, Porvoo.

Niskanen, Jyrki & Niskanen, Mervi 2007. Yritysrahoitus. Edita Publishing Oy, Helsinki.

Puttonen, Vesa & Repo, Eljas 2007. Miten sijoitan rahastoihin. WSOYpro, Helsinki.

Päiväkorkoja 2012. Kauppalehti 179, 25.

Pöytäkirja 04/2012. 2012 Lohjan kaupunki.

[Http://palvelut.lohja.fi/kirjat/d5web/kokous/20124065-19-30900.pdf](http://palvelut.lohja.fi/kirjat/d5web/kokous/20124065-19-30900.pdf)

Rahamarkkinasijoitus 2011. Osuuspankki.

[Https://www.op.fi/op?cid=150187427&srcpl=3](https://www.op.fi/op?cid=150187427&srcpl=3). Luettu 15.5.2011

Rahamarkkinatalletus 2011. Nordea.

[Http://www.nordea.fi/Yritykset%2bja%2byhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Rahamarkkinatalletus/951232.html](http://www.nordea.fi/Yritykset%2bja%2byhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Rahamarkkinatalletus/951232.html). Luettu 15.5.2011

Rahastokurssit 2012. Osuuspankki.

[Https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset?sivu=funds.html&id=32403&fund_sel=opfi&group=short](https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset?sivu=funds.html&id=32403&fund_sel=opfi&group=short). Luettu 17.10.2012

Rahastosiirtopalvelu 2011. Nordea.

[Http://www.nordea.fi/Yritykset%2bja%2byhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Rahastosiirtopalvelu/951072.html](http://www.nordea.fi/Yritykset%2bja%2byhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Rahastosiirtopalvelu/951072.html). Luettu 10.5.2011

Rahastot nyt 2012. Nordea.

[Http://www.nordea.fi/PageTemplates/ContentWide.aspx?pid=702904&rw=1&url=/fundsnow/ListReturnLong.aspx?segment=CustomerFIIF&Domains=NordeaFundsNow,NordeaFinland&lang=fi-FI&buyBtn=on&mode=on&shelves=FIIF&search=on&catid=Money%20Market](http://www.nordea.fi/PageTemplates/ContentWide.aspx?pid=702904&rw=1&url=/fundsnow/ListReturnLong.aspx?segment=CustomerFIIF&Domains=NordeaFundsNow,NordeaFinland&lang=fi-FI&buyBtn=on&mode=on&shelves=FIIF&search=on&catid=Money%20Market). Luettu 11.10.2012

Saario, Seppo 2001. Miten sijoitan pörssiosakkeisiin. Helsinki, WSOY.

Sijoitustodistus 2011, Nordea.

[Http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Sijoitustodistus/951212.html](http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Sijoitustodistus/951212.html). Luettu 20.5.2011

Sijoitustodistus 2011, Osuuspankki.

[Https://www.pohjola.fi/pohjola/yritys--ja-yhteisoasiakkaat/paaomamarkkinat/valuutta--ja-rahamarkkinat/sijoitustodistus?id=325120](https://www.pohjola.fi/pohjola/yritys--ja-yhteisoasiakkaat/paaomamarkkinat/valuutta--ja-rahamarkkinat/sijoitustodistus?id=325120). Luettu 20.5.2011

Suomen Pörssisäätiö 2011. Sijoittajan korko-opas 2011. Pörssisäätiö, Helsinki.

Suomen valtion lainojen korko alimmillaan 16 vuoteen 2012. Helsingin Sanomat. Päivitetty 31.5.2012

<http://www.hs.fi/talous/Suomen+valtionlainojen+korko+alimmillaan+16+vuoteen/a1305585835781>. Luettu 14.10.2012

Talletustili 2011. Nordnet.

[Https://www.nordnet.fi/mux/web/nordnet/blikund.htm](https://www.nordnet.fi/mux/web/nordnet/blikund.htm). Luettu 15.5.2011

Talletustuotteet. Talletussuojarahasto päivitetty. 5.7.2012.

[Http://talletussuoja.fi/tietoatallettajalle/suojattavat_tuotteet/talletustuotteet/Sivut/default.aspx](http://talletussuoja.fi/tietoatallettajalle/suojattavat_tuotteet/talletustuotteet/Sivut/default.aspx). Luettu 19.8.2012

Tuhkanen, Jorma 2006. Korkokäsikirja. Edita Prima Oy, Helsinki.

Valtion velkasitoumus 2011. Nordea.

[Http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Valtion+velkasitoumus/951252.html](http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Valtion+velkasitoumus/951252.html). Luettu 20.5.2011

Verohallinto 2012.

[Http://www.vero.fi/FI/Syventavat_veroohjeet/henkiloasiakkaan_tuloverotus/paaomatulot/henkiloverotuksen_lakimuutoksia_vuodelle%2812385%29](http://www.vero.fi/FI/Syventavat_veroohjeet/henkiloasiakkaan_tuloverotus/paaomatulot/henkiloverotuksen_lakimuutoksia_vuodelle%2812385%29). Luettu 22.3.2012

Yritystodistus 2011. Nordea.

[Http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Yritystodistus/951192.html](http://www.nordea.fi/Yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoitusvaihtoehdot/Yritystodistus/951192.html). Luettu 15.5.2011

Yritystodistus 2011. Taloussanomat.

[Http://www.taloussanomat.fi/porssi/sanakirja/termi/yritystodistus/0](http://www.taloussanomat.fi/porssi/sanakirja/termi/yritystodistus/0). Luettu 25.5.2011